

Quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming

Uitbreiding camping 'De Zilveren Maan' aan de Boppewei 2, De Westereen

Bureau Biota rapportage 2023-001

Projectgegevens

Opdrachtgever: ORTAGEO

T.a.v. dhr. J. Haan
Einsteinstraat 12a
7601 PR Almelo

Projectomschrijving: Quicksan in het kader van de Wet natuurbescherming -
Uitbreiding camping 'De Zilveren Maan' aan de Boppewei 2, De Westereen

Aannemer: Bureau Biota
Oude Marswal 38
8015 ED Zwolle

KvK nummer: 59869984
BTW nummer: NL853674942B01

Contactpersoon: Dr. Ir. G. Milder-Mulderij (Bureau Biota)
06 24 62 03 14

Datum: 22 februari 2023

Status: Definitief

Akkoord: Dr. Ir. G. Milder-Mulderij (mede-eigenaar)

Projectnummer: 2023-017

Rapportnummer: 2023-001

Te citeren als:

Vogel J & Milder-Mulderij G, 2023. Quicksan in het kader van de Wet natuurbescherming – Ontwikkeling camping 'De Zilveren Maan' aan de Boppewei 2, De Westereen. Bureau Biota rapport 2023-001. In opdracht van ORTAGEO.

© Bureau Biota / ORTAGEO

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever hierboven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Biota, nog mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het rapport is vervaardigd.

Bureau Biota is niet aansprakelijk voor gevolgschade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Biota. Opdrachtgever vrijwaart Bureau Biota voor aanspraken in verband met deze toepassing.

Samenvatting

De eigenaar van camping 'De Zilveren Maan' is voornemens om de huidige camping uit te breiden door vakantie-woningen te plaatsen. Ten behoeve van dit plan zullen mogelijk enkele bomen gekapt moeten en zal een oude schuur gesloopt worden. Wanneer soorten beschermd onder de Wet natuurbescherming (Wnb) gebruik maken van het plangebied, dan kunnen deze hinder ondervinden van de voorgenomen plannen. Indien dit het geval is, dan mogen de plannen niet zonder meer doorgaan. Dan is voor de plannen mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig. Om vast te stellen wat de situatie ter plaatse is, dient er een quickscan uitgevoerd te worden. In de voorliggende rapportage doet Bureau Biota verslag van de uitgevoerde quickscan. Daarin beschrijft Bureau Biota de potenties van het terrein voor (verblijfplaatsen van) beschermde soorten en de gevolgen van de voorgenomen plannen op alle drie de pijlers van de Wet natuurbescherming: soortenbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden.

Het doel van dit onderzoek is het in kaart brengen van de potenties van het onderzoeksgebied voor soorten beschermd onder de Wet natuurbescherming en het bepalen van de effecten van de voorgenomen plannen op beschermde natuurwaarden ter plaatse en in de directe omgeving. Het onderzoek brengt in beeld:

- of beschermde soorten planten en dieren aanwezig zijn op of rondom het onderzoeksterrein;
- of er potenties zijn voor Wnb-beschermde soorten die tijdens het veldbezoek niet aangetroffen zijn;
- of met de voorgenomen ingreep verbodsbepalingen uit de bovengenoemde wet worden overtreden (soorten- en gebiedsbescherming en houtopstanden);
- of er mogelijkheden zijn om eventuele overtredingen te vermijden;
- en hoe te handelen om te voldoen aan de zorgplicht en de Wet natuurbescherming na te leven;
- of er noodzaak is tot het aanvragen van een ontheffing van bovengenoemde wet of dat eerst nog nader onderzoek moet worden verricht om tot deze conclusie te komen.

Op basis van de quickscan kan worden geconcludeerd dat er binnen het plangebied potenties aanwezig zijn de waterspitsmuis, een soort die beschermd is onder de Wet natuurbescherming. Deze soort zal mogelijk negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden ervaren. Om vast te stellen of en hoe de genoemde soort het plangebied in gebruik heeft is nader onderzoek vereist. Pas daarna kan worden vastgesteld of er voor de geplande werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd moet worden.

Het plangebied tamelijk ver van Natura 2000-gebieden af. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is de Groote Wielen. Het plangebied ligt op een afstand van circa 8,5 kilometer van dit natuurgebied. Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebied, de aard en omvang van het landschap tussen het plangebied en de genoemde Natura 2000-terreinen en de omvang van de ingreep worden geen nadelige effecten verwacht voor de meeste facetten van het onderdeel Gebiedsbescherming. Om meer inzicht in mogelijk nadelige effecten van stikstofuitstoot door de geplande werkzaamheden te krijgen, is het laten uitvoeren van een Aeriusscalculatie raadzaam. Een Aeriusscalculatie kan inzichtelijk maken of, en in welke mate, de te verwachten stikstofuitstoot tijdens de realisatiefase en de gebruiksfase negatieve effecten heeft op Natura 2000-gebieden in de omgeving.

Een deel van de werkzaamheden zal binnen het Natuurnetwerk Nederland plaatsvinden. De geplande werkzaamheden zullen echter geen significante effecten hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland.

In de voorgenomen plannen worden mogelijk houtopstanden buiten de bebouwde kom gekapt. Het is daarom, indien de kap plaats zal gaan vinden, nodig om een kapmelding te doen bij provincie Friesland. Daarnaast is het van belang om de kap buiten het broedseizoen uit te voeren, gezien de nesten die gevonden zijn binnen het plangebied.

Te allen tijde dient men zich verder aan de zorgplicht te houden en is uitvoeren van de geplande werkzaamheden buiten het broedseizoen aan te raden. Is dit niet mogelijk en zijn er effecten te verwachten, dan is het raadzaam een broedvogelcheck uit te laten voeren.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Doel van het onderzoek.....	1
3	Omschrijving onderzoeksterrein en voorgenomen plannen	2
4	Wettelijk kader	5
4.1	Soortbescherming	5
4.2	Gebiedsbescherming	7
4.2.1	Natura 2000	7
4.2.2	Natuurnetwerk Nederland	8
4.3	Houtopstanden.....	9
4.4	Recreatie en toerisme	9
5	Werkwijze	10
5.1	Soortenbescherming	10
5.1.1	Literatuurstudie.....	10
5.1.2	Veldwerk	10
5.2	Gebiedsbescherming	11
5.2.1	Natura 2000	11
5.2.2	Natuurnetwerk Nederland	11
5.3	Houtopstanden.....	11
5.4	Recreatie en toerisme	12
6	Bevindingen uit het onderzoek.....	13
6.1	Soortenbescherming	13
6.1.1	Vaatplanten.....	13
6.1.2	Insecten	13
6.1.3	Amfibieën	16
6.1.4	Reptielen	16
6.1.5	Vissen	16
6.1.6	Vogels.....	17
6.1.7	Zoogdieren	19
6.1.8	Overige soorten.....	21
6.2	Gebiedsbescherming	21
6.3	Houtopstanden.....	23
6.4	Recreatie en toerisme	24
7	Te verwachten effecten.....	25
7.1	Soortenbescherming	25
7.2	Gebiedsbescherming	25
7.3	Houtopstanden.....	25
7.4	Recreatie en toerisme	25
8	Conclusies en aanbevelingen.....	26
8.1	Soortenbescherming	26
8.2	Gebiedsbescherming	26
8.3	Houtopstanden.....	26
8.4	Recreatie en toerisme	26
8.5	Aanbevelingen.....	27
9	Geraadpleegde bronnen.....	28

Bijlage 1	Toelichting voorgenomen plannen	29
Bijlage 2	Toelichting bepalingen Wet natuurbescherming.....	30
Bijlage 3	Beschermde soorten Provincie Friesland.....	33
Bijlage 4	Nationale Databank Flora en Fauna gegevens.....	43

1 Inleiding

De eigenaar van camping 'De Zilveren Maan' is voornemens om het campingterrein uit te breiden met vakantie-woningen. Ten behoeve van dit plan zullen mogelijk enkele bomen gekapt moeten worden én zal een schuur worden gesloopt. Wanneer soorten beschermd onder de Wet natuurbescherming (Wnb) gebruik maken van het plangebied, dan kunnen deze hinder ondervinden van de voorgenomen plannen. Indien dit het geval is, dan mogen de plannen niet zonder meer doorgaan. Dan is voor de plannen mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig. Om vast te stellen wat de situatie ter plaatse is, dient er een quickscan uitgevoerd te worden. In de voorliggende rapportage doet Bureau Biota verslag van de uitgevoerde quickscan. Daarin beschrijft Bureau Biota de potenties van het terrein voor (verblijfplaatsen van) beschermde soorten en de gevolgen van de voorgenomen plannen op alle drie de pijlers van de Wet natuurbescherming: soortenbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden. Aanvullend wordt ingegaan op het beleid van de provincie Friesland ten aanzien van recreatie en toerisme.

2 Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is het in kaart brengen van de potenties van het onderzoeksgebied voor soorten beschermd onder de Wet natuurbescherming (Wnb) en het bepalen van de effecten van de voorgenomen plannen op beschermde natuurwaarden ter plaatse en in de directe omgeving. Het onderzoek brengt in beeld:

- of beschermde soorten planten en dieren aanwezig zijn op of rondom het onderzoeksterrein;
- of er potenties zijn voor Wnb-beschermde soorten die tijdens het veldbezoek niet aangetroffen zijn;
- of met de voorgenomen ingreep verbodsbepalingen uit de bovengenoemde wet worden overtreden (soorten- en gebiedsbescherming en houtopstanden);
- of er mogelijkheden zijn om eventuele overtredingen te vermijden;
- en hoe te handelen om te voldoen aan de zorgplicht en de Wet natuurbescherming na te leven;
- of er noodzaak is tot het aanvragen van een ontheffing van bovengenoemde wet of dat eerst nog nader onderzoek moet worden verricht om tot deze conclusie te komen.

Gezien de situatie ter plaatse lijken de voorgenomen plannen met name mogelijk effect te gaan hebben op vogels, marterachtigen, muizen en vleermuizen. Er zijn ook watergangen binnen het onderzoeksgebied aanwezig, waardoor er mogelijk effecten van de voorgenomen plannen op aquatische soorten zijn. Het plangebied en omliggende omgeving biedt weinig potenties voor beschermde plantensoorten. Bij het veldonderzoek lag de focus dus vooral op het onderzoeken van potenties voor vogels, marterachtigen, vleermuizen, zoogdieren en aquatische soorten, zonder andere soortgroepen beschermd onder de Wet natuurbescherming te negeren.

3 Omschrijving onderzoeksterrein en voorgenomen plannen

Het onderzoeksterrein beslaat ongeveer 1,6 hectare (Figuur 1). Ten noorden van het onderzoeksterrein is een stuk grasland met daarop caravans aanwezig, dat onderdeel uitmaakt van de camping. Dit deel van de camping behoort niet tot het onderzoeksgebied, omdat hier geen werkzaamheden plaats zullen vinden. Hetzelfde geldt voor het woonhuis met schuur, ten noordoosten van het onderzoeksterrein. Het terrein wordt aan de oostzijde begrensd door de 'Nije Feart', een kanaal dat in het Nederlands ook wel de 'Nieuwe Vaart' genoemd wordt. Ten westen van het plangebied ligt natuurgebied 'Noard-Fryslân', waar onder andere rietmoeras aanwezig is.

Aan de noordwestzijde van het plangebied is een poel aanwezig, omringd door bomen (o.a. els en wilg). Ten zuiden van deze poel staan enkele caravans. Dit grasland wordt omringd door rijen knotwilgen (Figuur 2). Ten zuiden van dit perceel is een grasland met een groter oppervlakte aanwezig, bestaande uit kort gemaaid Engels raaigras. Hierop staat momenteel geen bebouwing. Op het grasveld aan de zuidoost zijde van het plangebied is momenteel een Jeux de Boules baan aanwezig en er staan enkele trailers. Midden op het terrein staat een schuur, welke volgens de voorgenomen plannen gesloopt zal worden (Figuur 3). Aan de zuid- en westzijde zijn kleinere sloten aanwezig, omringd door houtwallen.

De eigenaar heeft plannen om de camping uit te breiden, door 24 vakantiewoningen te plaatsen, extra parkeerplaatsen aan te leggen, een aanlegsteiger te plaatsen én een terras, speeltuin en tuin te realiseren. Een gedetailleerde kaart van de voorgenomen plannen is te vinden in Bijlage 1.

Figuur 1 De ligging van het onderzoeksterrein in De Westereen. Bron ondergrond: ESRI.

Figuur 2 De poel die gelegen is aan de noordwestzijde van het plangebied. Foto's: Bureau Biota.

Figuur 3 Er zijn knotwilgen aanwezig binnen het onderzoeksterrein. De gesnoeide takken van de knotwilgen zijn gebruikt om een takkenril te vormen. Foto's: Bureau Biota.

Figuur 4 Een impressie van de buitenkant van de te slopen schuur. Foto's: Bureau Biota.

Figuur 5 Rondom het terrein zijn houtwallen aanwezig. Op de grond zijn grote hoeveelheden takken te vinden. Foto's: Bureau Biota.

4 Wettelijk kader

De Wet natuurbescherming vervangt sinds 1 januari 2017 drie wetten: de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Boswet. Het doel van het instellen van deze nieuwe wet was drieledig: het beschermen van de biodiversiteit, decentralisatie van natuurbescherming en vereenvoudiging van de regels. Waar vroeger de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland bevoegd gezag was, liggen de verantwoordelijkheden aangaande de Wet natuurbescherming tegenwoordig grotendeels bij de provincies.

De Wet natuurbescherming ziet toe op:

- Het beschermen en ontwikkelen van natuur en het behoud en herstel van de biodiversiteit;
- Het beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- Het borgen van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen vanwege hun bijdrage aan de biodiversiteit en hun cultuurhistorische betekenis.

Zowel soortenbescherming als gebiedsbescherming zijn nu in de Wet natuurbescherming geregeld (zie ook Bijlage 2). Ook vertelt de nieuwe wet ons hoe we dienen om te gaan met houtopstanden. *Soortenbescherming* werd voorheen geregeld in de Flora- en faunawet, *gebiedsbescherming* in de Natuurbeschermingswet en het onderdeel *houtopstanden* in de Boswet. Hieronder wordt enkel het onderdeel *Soortenbescherming* kort toegelicht omdat het voorliggende rapport zich alleen op dit onderdeel focust. Voor details over de overige twee onderdelen van de genoemde wet wordt verwezen naar Bijlage 2 van dit rapport.

4.1 Soortbescherming

Binnen dit onderdeel van de wet is de bescherming van in Nederland in het wild voorkomende planten en dieren vastgelegd. Doel van dit onderdeel is de instandhouding van deze wilde planten en dieren. Naast de algemene zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren in Nederland (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, zie ook Bijlage 2) geldt voor een aantal soorten een aanvullend beschermingsregime. De soorten met een aanvullend beschermingsregime zijn te verdelen in drie groepen:

- Artikel 3.1 Vogels (Europese Vogelrichtlijn);
- Artikel 3.5 Overige strikt beschermde soorten (Europese Habitatrichtlijn, Verdragen Bern/Bonn);
- Artikel 3.10 Nationaal beschermde soorten (waaronder Rode Lijst-soorten).

Bijlage 2 gaat nog wat dieper in op het bovenstaande.

Vogels

Voor wat betreft de vogels is in deze wet bepaald, dat alle broedende vogels, hun eieren, de vast rust- en verblijfplaatsen en de functionele omgeving daarvan zijn beschermd. Alle vogelsoorten zijn te onderscheiden in vijf categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats;
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar;
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar;

4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen;
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Voor het verstoren van broedende vogels wordt geen ontheffing verleend. Voor het verstoren van broedgevallen en/of het aantasten van jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen, geldt een zware toets (vergelijkbaar met toetsing van Habitatrichtlijnsoorten).

Habitatrichtlijn/Verdrag van Bern/Verdrag van Bonn

Voor de planten- en diersoorten vernoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn¹, bijlage I of II bij het Verdrag van Bern² of bijlage I bij het Verdrag van Bonn³ geldt dus een aanvullend beschermingsregime. Voor deze soorten geldt dat alleen ontheffing kan worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soorten, geen andere bevredigende oplossing voor en geplande ingreep voorhanden is en sprake is van een in of bij wet genoemd belang.

Nationaal beschermde soorten

Bijlage 1 onderdeel a van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming geeft een overzicht van de diersoorten die we op nationaal niveau dienen te beschermen (zie ook Bijlage 2 van dit rapport). Bijlage 1 onderdeel b van artikel 3.10 van bovengenoemde wet doet hetzelfde, maar dan voor beschermde plantensoorten (zie ook Bijlage 3 van dit rapport). De diersoorten uit deze bijlage mogen niet opzettelijk gedood of gevangen worden. Voor de plantensoorten uit de genoemde bijlage geldt dat ze in hun natuurlijke verspreidingsgebied niet opzettelijk mogen worden geplukt, verzameld, afgesneden, onworteld of vernield.

Voor de 'andere soorten' uit de Wet natuurbescherming geldt dat een ontheffing nodig is bij ruimtelijke ingrepen met naar verwachting negatieve effecten op de genoemde soorten. Een uitzondering hierop is een situatie waar- bij gebruik wordt gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen worden opgesteld door initiatiefnemers en beschrijven welke handelingen ze uitvoeren en hoe hierbij de beschermde soorten zo veel mogelijk worden ontzien. Het Rijk en de provincies zijn samen verantwoordelijk voor gedragscodes⁴. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) keurt gedragscodes goed en de provincies zorgen ervoor dat de regels worden nageleefd. De provincies worden daarom ook betrokken bij de goedkeuring van een gedragscode. De ontheffing blijft alleen van kracht als ook aantoonbaar volgens de gestelde gedragscode wordt gewerkt.

Voor de nationaal beschermde soorten hebben de provincies in het kader van beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkelingen de bevoegdheid om via een provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. De provincie Friesland doet dit voor de volgende soorten (Tabel 1).

Tabel 1 Soorten die vrijgesteld zijn van bescherming door de provincie Friesland.

Amfibieën	Zoogdieren	Zoogdieren (vervolg)	Zoogdieren (vervolg)
• bruine kikker • gewone pad • kleine watersalamander • meerkikker • middelste groene kikker/bastaard kikker	• aardmuis • bosmuis • bunzing • dwergmuis • dwergspitsmuis • egel • gewone bosspitsmuis	• haas • hermelijn • huisspitsmuis • konijn • mol • ree • rosse woelmuis	• steenmarter • tweekleurige bosspitsmuis • veldmuis • vos • wezel • woelrat

¹ <https://minez.nederlandsesoorten.nl/content/habitatrichtlijn>

² <https://minez.nederlandsesoorten.nl/content/bern-conventie>

³ <https://minez.nederlandsesoorten.nl/content/bonn-conventie>

⁴ <https://mijn.rvo.nl/overzicht-gedragscodes>

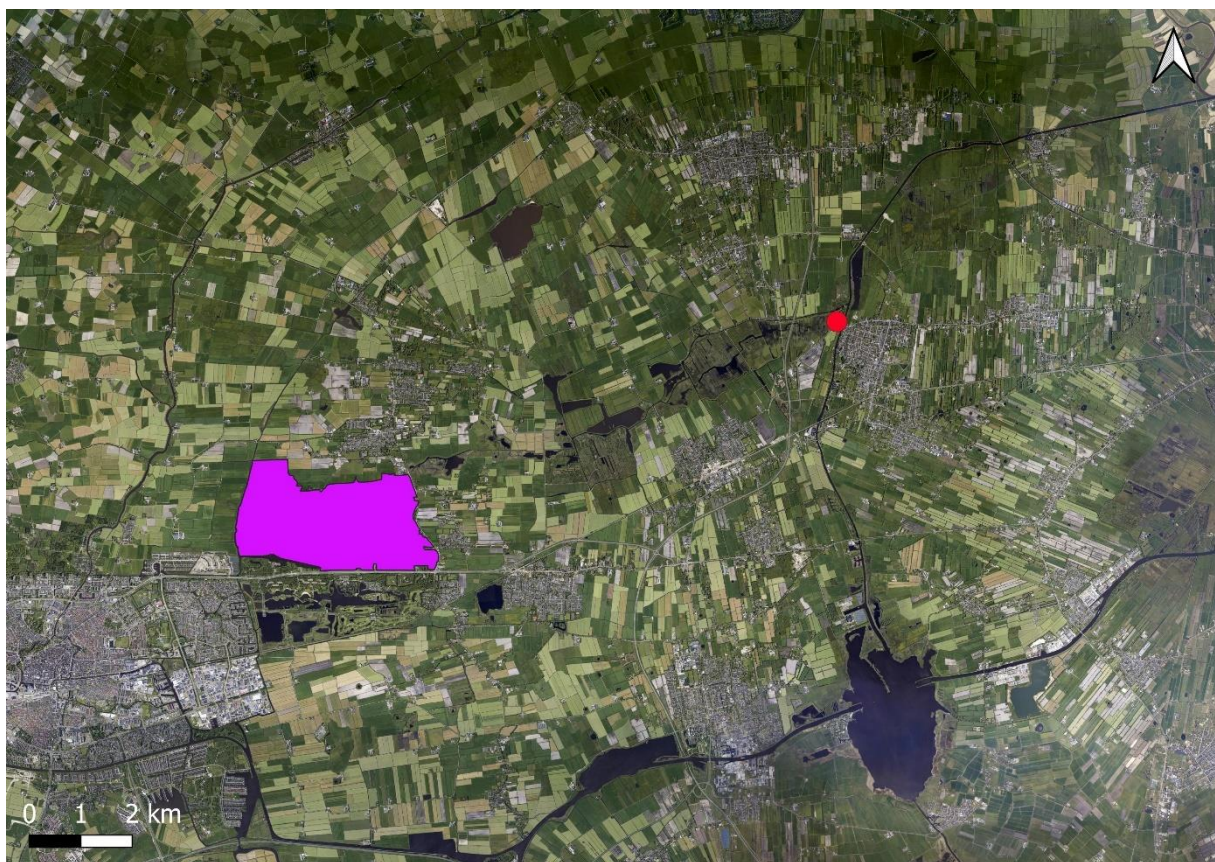
4.2 Gebiedsbescherming

4.2.1 Natura 2000

Het tweede onderdeel binnen de Wet natuurbescherming gaat in op de gebiedsbescherming. In dit deel zijn de bepalingen uit de richtlijnen van de Europese Unie (Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn) voor wat betreft de bescherming van gebieden vertaald naar het nationaal recht. Dit onderdeel regelt dus de bescherming van Natura 2000 gebieden. De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) valt hierbuiten, maar daar wordt later in het rapport nog aandacht aan besteed.

In ons land liggen ruim 160 gebieden die vallen onder het Natura 2000-regime. Voor elk van deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen voor zowel soorten als vegetatietypen opgesteld. Nadelige gevolgen van initiatieven op deze instandhoudingsdoelen dienen vermeden te worden of zoveel mogelijk beperkt te worden. Om projecten in of nabij deze beschermde gebieden uit te kunnen voeren is dus in sommige gevallen een vergunning vereist.

Via de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is te verifiëren of een plangebied in de buurt van een beschermd natuurgebied ligt. Hiervoor kan een kaart worden aangeroepen waarop aangegeven staat waar zich Natura 2000-terreinen, wetlands of nationale parken bevinden. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is genaamd 'Groote Wielen'. Het gebied bestaat uit grote plassen en vaarten, rietmoerassen, graslanden en twee eendenkooien. Het plangebied ligt op een afstand van ongeveer 8,5 kilometer van eerdergenoemde natuurgebied (Figuur 6).

Figuur 6 Ligging van het onderzoeksgebied in De Westereen (rode stip) ten opzichte van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (paars).
Bron kaartmateriaal: European Environment Agency en ESRI.

4.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Naast de gebieden die binnen de Wet natuurbescherming al beschermd worden, liggen in Nederland ook nog terreinen die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland, het NNN⁵. Dit is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Met het netwerk beoogt men natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden.

Bescherming van het NNN in de omgeving van het plangebied is vastgelegd in de provinciale Verordening Ruimte (inclusief de omgevingsplannen) en de landelijke Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Het ruimtelijke beleid voor het netwerk is gericht op het behoud, herstel en de ontwikkeling van de 'wezenlijke kenmerken en waarden' (denk aan natuurdoelen, natuurkwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, waterhuishouding, bodem-, lucht- en waterkwaliteit, rust, stilte, donkerte, landschapsstructuur, belevingswaarde etc.). Op deze gebieden is volgens de Nota Ruimte het 'nee-tenzij'-principe van kracht. Plannen/Projecten worden allen volgens dit principe getoetst. In sommige provincies geldt er voor het NNN-beleid externe werking en in sommige provincies is dit niet het geval. Als het NNN-beleid in een provincie externe werking heeft, betekent dit dat het beleid ook geldt voor initiatieven rondom het NNN-gebied die invloed hebben op het natuurgebied. Als het NNN-beleid geen externe werking heeft, is dit beleid alleen van toepassing op activiteiten die worden verricht binnen het netwerk. Voor de provincie Friesland geldt dat het NNN-beleid geen externe werking heeft.

Een deel van het onderzochte plangebied maakt hier deel uit van het NNN (Figuur 7). Het gaat hier om de houtwal aan de westzijde van het plangebied. De 'Nije Feart', het stukje bos aan de noordkant én het natuurgebied ten westen van het plangebied zijn ook onderdeel van het NNN.

Figuur 7 Ligging van het onderzoeksgebied (rood omrand) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (groen gearceerd). Bronnen: atlasnatuurlijkkapitaal.nl en ESRI.

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natuurnetwerk-nederland>

4.3 Houtopstanden

In dit onderdeel van de Wet natuurbescherming is de bescherming van houtopstanden buiten de bebouwde kom geregeld. Het voornaamste doel hiervan is het in stand houden van het areaal bossen en beplantingen in Nederland. Elke Nederlandse provincie heeft verordeningen vastgesteld waarin is geregeld hoe een kapmelding moet worden ingediend, waaraan herbeplanting moet voldoen en wanneer ontheffing van de herbeplantingsplicht kan worden verleend. Daarmee wordt de functie van bossen en beplantingen gegarandeerd als habitat voor dieren en planten, als recreatiegebied en als 'groene long' voor ons dichtbevolkte land. Voordat een houtopstand die onder de bovengenoemde wet valt, geveld kan worden, moet volgens de wet een kapmelding worden gedaan bij de provincie.

4.4 Recreatie en toerisme

In de Verordening Romte Fryslân, de provinciale omgevingsverordening van de provincie Friesland, is ook een hoofdstuk over recreatie en toerisme opgenomen. In dit hoofdstuk wordt omschreven hoe de provincie tegenover nieuwe ontwikkelingen binnen deze sector staat en welke initiatieven de provincie wel/niet ondersteunt.

Voor kampeerterreinen is een aparte omschrijving opgesteld van welke initiatieven ondersteund worden door de provincie Friesland. Onderstaande passage geeft inzicht in het standpunt van provincie Friesland ten opzichte van het uitbreiden van campings:

"In een ruimtelijk plan kan een uitbreiding van een bestaand kampeerterrein worden toegestaan, waarbij het aantal standplaatsen mag toenemen tot 200, dan wel het bestaande aantal standplaatsen met 100 mag toenemen, mits in de plantoelichting is onderbouwd dat de uitbreiding bijdraagt aan kwaliteitsverbetering van het kampeerterrein."

Samenvattend staat de provincie Friesland positief tegenover het uitbreiden van campings indien er sprake is van kwaliteitsverbetering van bestaande bedrijven.

5 Werkwijze

5.1 Soortenbescherming

5.1.1 Literatuurstudie

Voorafgaand aan het veldbezoek is een indruk van het gebied verkregen op basis van gebiedskenmerken in relatie tot de voorgenomen plannen. Op basis daarvan is in kaart gebracht waarvoor nog aanvullende gegevens wenselijk zijn. Om een gedegen conclusie te trekken, wordt doorgaans ook gebruik gemaakt van verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en andere naslagwerken. Deze gegevens zijn van belang voor het maken van een goede afweging van de mogelijke effecten op de aanwezige natuurwaarden.

Gezien de kenmerken van het te onderzoeken terrein en de directe omgeving in relatie tot de voorgenomen ingreep en de verspreiding van beschermde soorten bekend uit de naslagwerken (zie Hoofdstuk 9) over deze regio is voor dit onderzoek alleen de NDFF bevestigd.

5.1.2 Veldwerk

Om in beeld te brengen welke (potenties voor) beschermde natuurwaarden op of nabij het te onderzoeken plangebied aanwezig zijn (actuele situatie), heeft er op woensdag 18 januari 2023 tussen 08:30 – 10:00 uur een veldbezoek plaatsgevonden. Het veldonderzoek is bij daglicht uitgevoerd om voor zoveel mogelijk beschermde soortgroepen een goede inschatting van de aanwezigheid/potenties in het gebied te maken. Het veldwerk is uitgevoerd door Jantien Vogel, onder supervisie van Nynke Sijsma. Het weer ten tijde van het veldbezoek was onbewolkt en droog bij een temperatuur van 0°C en weinig wind (2 bft).

Eén veldbezoek aan een plangebied in deze periode van het jaar (januari) is doorgaans niet voldoende voor het gedetailleerd onderzoeken van de verspreiding en aantallen van veel soortgroepen. Veel soorten zijn namelijk minder actief in het najaar en de winter, sommigen gaan/zijn in winterslaap of trekken weg. Echter, wanneer men zich beperkt tot onder de Wet natuurbescherming vastgestelde soorten en leefgebieden en men kennis heeft van de ecologie van deze soorten en leefgebieden, dan kan een ervaren ecoloog ook in dit jaargetijde een goede inschatting maken van de potenties van het terrein voor gebruik door beschermde soorten.

In onze ogen is een eenmalig veldonderzoek en een onderlinge bespreking hiervan door ervaren ecologen in combinatie met de verzamelde biologische gegevens van het onderzoeksgebied voldoende geweest om een gedegen inschatting te kunnen maken van de potentie voor beschermde natuurwaarden en hier conclusies aan te verbinden voor wat betreft de bepalingen vastgelegd in de Wet natuurbescherming in relatie tot de voorgenomen plannen. Echter, 100% zekerheid geeft een eenmalig veldbezoek nooit.

Met de NDFF-gegevens en de bevindingen uit het veldbezoek is in kaart gebracht voor welke soorten potenties aanwezig zijn op of nabij het onderzoeksterrein. Tijdens het veldbezoek is het projectgebied en de directe omgeving uitgebreid geïnspecteerd op potenties voor beschermde natuurwaarden. Hierbij is vooral gezocht naar plaatsen waar beschermde diersoorten, zich een schuilplaats/vaste rust- of verblijfplaats kunnen verschaffen. Daarnaast is ook de directe omgeving van het onderzoeksterrein gescreend op functies voor beschermde soorten (schuilplaatsen, foerageergebied, vliegroutes etc.). Het volgende hoofdstuk geeft de resultaten weer van het veldonderzoek.

5.2 Gebiedsbescherming

5.2.1 Natura 2000

Bij de bescherming van Natura 2000-gebieden zijn 19 storingsfactoren gedefinieerd waarvan een inschatting dient te worden gemaakt of er bij de uitvoering van de voorgenomen plannen sprake kan zijn van een of meerdere van deze wijzen van verstoring. Het betreft hier de volgende factoren:

1) Oppervlakteverlies;	11) Verandering overstromingsfrequentie;
2) Versnippering;	12) Verandering dynamiek substraat;
3) Verzuring door N-depositie uit de lucht;	13) Verstoring door geluid;
4) Vermesting door N-depositie uit de lucht;	14) Verstoring door licht;
5) Verzoeting;	15) Verstoring door trilling;
6) Verzilting;	16) Optische verstoring;
7) Verontreiniging;	17) Verstoring door mechanische effecten;
8) Verdroging;	18) Verandering van populatiedynamiek
9) Vernatting;	19) Bewuste verandering soortensamenstelling.
10) Verandering stroomsnelheid;	

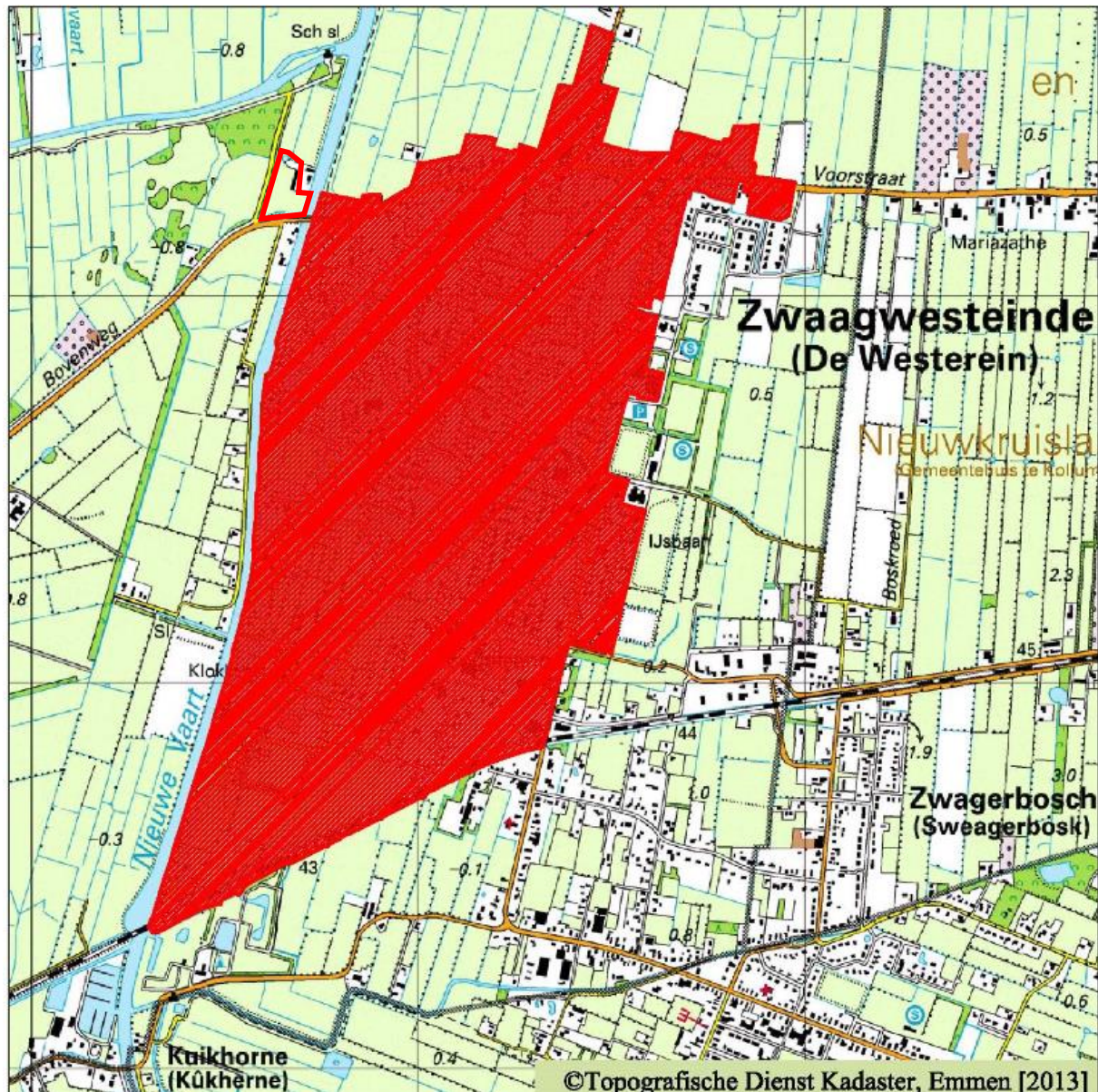
Aan de hand van de bevinding in het veld en met kennis van de voorgenomen ingreep is nagegaan of er bij de ingreep sprake zou kunnen zijn van een knelpunt op basis van de bovengenoemde storingsfactoren. Voor de inschatting van mogelijke effecten van stikstofemissie/-depositie is gebruik gemaakt van de meest recente versie van Aeries Calculator. De uitdraaien van de berekeningen zijn als separate documenten bij deze rapportage gevoegd.

5.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Zoals eerder aangegeven geldt voor de provincie Friesland, voor wat betreft het natuurnetwerk, geen externe werking, dus hoeft voor dit onderdeel alleen gekeken te worden naar de begrenzingen van het onderzoeksgebied in relatie tot de ligging van het natuurnetwerk.

5.3 Houtopstanden

Dit onderdeel is aan de orde wanneer sprake is van kap van bomen, bos of houtopstanden buiten de 'bebouwde kom Houtopstanden'. Dit is bij de voorgenomen plannen het geval (Figuur 8). Tijdens het veldbezoek is daarom gekeken naar de hoeveelheid en grootte van de te kappen houtopstanden én de potentie van de te kappen bomen voor beschermde soorten.

Figuur 8 De bebouwde kom van De Westerein (rood gearceerd) ten opzichte van het plangebied (linksboven, rood omrand). Vastgesteld door de gemeente Dantumadiel in 2003.

5.4 Recreatie en toerisme

Voor dit onderdeel is er in de provinciale omgevingsverordening van de provincie Friesland gekeken om na te gaan of de voorgenomen plannen binnen de visie die de provincie Friesland heeft ten opzichte van recreatie en toerisme valt. Het gaat hierbij met name om het aantal nieuwe vakantiewoningen én wat de voorgenomen werkzaamheden opleveren ten opzichte van de 'kwaliteit' van de camping.

6 Bevindingen uit het onderzoek

In dit hoofdstuk bespreken we de bevindingen van het veldonderzoek en bespreken we de potenties van de plangebieden voor de diverse soortgroepen die opgenomen zijn in de Wet natuurbescherming. Uit de literatuurstudie (opvragen data uit de Nationale Databank Flora en Fauna, NDFF) kwam naar voren dat de afgelopen vijf jaren op of in de buurt van het onderzoeksterrein diverse beschermde soorten zijn waargenomen (Tabel 2 en Tabel 3). Binnen een straal van 1 kilometer rondom het onderzoeksterrein zijn beschermde soorten uit de groepen van de amfibieën, reptielen, vogels en zoogdieren waargenomen (Tabel 2). Binnen een straal van 5 kilometer zijn daarnaast ook beschermde soorten uit de groepen van de dagvlinders, libellen en vissen gezien (Tabel 3).

6.1 Soortenbescherming

In de volgende paragrafen lopen we per beschermde soortgroep de potenties van het onderzochte terrein voor deze soorten stuk voor stuk langs. Wanneer gesproken wordt over aantallen soorten die zijn waargenomen, dan gaat dit telkens over de afgelopen vijf jaar en over waarnemingen tot op maximaal 5 kilometer afstand van het plangebied. Voor een volledige lijst van de waarnemingen uit de NDFF binnen 25 kilometer van het plangebied wordt verwezen naar Bijlage 4.

6.1.1 Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied of in de directe omgeving daarvan geen wettelijk beschermde vaatplanten aangetroffen. Binnen een straal van 5 kilometer rondom het onderzochte terrein zijn geen meldingen van beschermde plantensoorten gedaan (Tabel 2 en 3). Andere vaatplanten met een beschermde status worden op basis van de bekende verspreiding en de heersende milieucondities niet binnen het plangebied verwacht.

6.1.2 Insecten

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen van wettelijk beschermde soorten insecten gedaan. Binnen een straal van 1 kilometer rondom het plangebied zijn in de afgelopen vijf jaren geen beschermde insecten waargenomen. Binnen een straal van 5 kilometer zijn drie libelsoorten en drie dagvlindersoorten aangetroffen, die een beschermde status hebben (Tabel 3).

Nabij het plangebied zijn de grote vos, de grote weerschijnvlinder en de zilveren maan (waar de camping naar vernoemd is!) waargenomen. De grote vos is bezig zich weer te vestigen in Nederland. De soort komt nu voornamelijk voor in Limburg. In de noordelijke provincies is deze vlinder naar alle waarschijnlijkheid een dwaalgast. De grote weerschijnvlinder prefereert oudere, vochtige loofbossen als haar leefgebied. De zilveren maan is doorgaans te vinden op natte tot vochtige, schrale graslanden en bloemrijke hooi- of rietlanden. Deze soort gebruikt met name het moerasviooltje als waardplant. Er is daarom geen habitat voor de twee voorgenoemde vlindersoorten aanwezig binnen het plangebied. Het is waarschijnlijker dat deze soorten zich ophouden in het naastgelegen natuurgebied 'Noard-Fryslân', ten westen van het plangebied.

Tabel 2 Overzicht van beschermde soorten die in de afgelopen vijf jaar binnen een straal van 1 kilometer rondom het onderzochte plangebied in De Westereen aangetroffen zijn. Beschermingsregimes: wnb-andere soorten, wnb-habitatrichtlijn (wnb-hrl) en wnb-vogelrichtlijn (wnb-vrl). Bron: NDFF.

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Bastaardkikker	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Bruine kikker	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Gewone pad	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Groene kikker (onb.)	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Kleine watersalamander	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Meerkikker	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Ringslang	Reptielen	wnb-andere	0 - 1 km
Blauwe reiger	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Boerenwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Boomkruiper	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Brilduiker	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Draaihals	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ekster	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gekraagde roodstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Glanskop	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gauwe vliegenvanger	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote bonte specht	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote gele kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Huiszwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
IJsvogel	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Koolmees	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Oeverzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Pimpelmees	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Raaf	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Spreeuw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Tapuit	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Torenavalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Zeearend	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Zwarte kraai	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Zwarte roodstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Bunzing	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Egel	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Otter	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Ree	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Vos	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km

Tabel 3 Overzicht van beschermde soorten die in de afgelopen vijf jaar binnen een straal van 1 tot 5 kilometer rondom het onderzochte plangebied in Leek aangetroffen zijn. Beschermingsregimes: wnb-andere soorten, wnb-habitatrichtlijn (wnb-hrl) en wnb-vogelrichtlijn (wnb-vrl). Bron: NDFF.

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Heikikker	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Grote vos	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Grote weerschijnvlinder	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Zilveren maan	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen	wnb-hrl	1 - 5 km
Groene glazenmaker	Libellen	wnb-hrl	1 - 5 km
Kempense heidelibel	Libellen	wnb-andere	1 - 5 km
Grote modderkruiper	Vissen	wnb-andere	1 - 5 km
Bonte vliegenvanger	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Boomklever	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Bosuil	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Eider	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Groene specht	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Hop	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Kleine bonte specht	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Zwarte mees	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Zwarte wouw	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Boommarter	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Damhert	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Dwergmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Meervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Myoot (soort onbekend)	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Veldmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Wezel	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Wezel/Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Woelrat	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km

De libellensoorten die in de buurt van het plangebied zijn aangetroffen zijn de gevlekte witsnuitlibel, de groene glazenmaker en de kempense heidelibel. De gevlekte witsnuitlibel komt voor in wateren waar drijvende waterplanten aanwezig zijn. Dit habitat is niet binnen het plangebied aanwezig. De groene glazenmaker komt voor in wateren waar krabbenscheer, de waardplant van deze soort, groeit. Tijdens het veldbezoek zijn er geen waarnemingen van krabbenscheer gedaan en er zijn ook geen waarnemingen van deze plant in de omgeving. Ondiepe moerassen en brede verlandingszones van vennen en plassen zijn het habitat van de Kempense heidelibel. Ook dit leefgebied is niet binnen het plangebied te vinden.

Andere soorten insecten met een beschermde status worden hier op basis van de bekende verspreiding en heersende milieucondities niet verwacht.

6.1.3 Amfibieën

Uit de groep van de amfibieën zijn diverse soorten in de buurt aangetroffen. Op een afstand tot één kilometer rondom het plangebied zijn de bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, groene kikker (soort onbekend) en kleine watersalamander waargenomen (Tabel 2). Binnen een straal van 5 kilometer zijn ook nog waarnemingen van de heikikker bekend (Tabel 3). Voor de meeste van deze aangetroffen soorten geldt een vrijstelling voor wat betreft ruimtelijke ingrepen, maar niet voor de poelkikker (één van de drie soorten groene kikkers) en de heikikker.

De groene kikker die is waargenomen in de buurt van het plangebied is niet tot op soortniveau gedetermineerd. Er zijn drie soorten groene kikkers: de poelkikker, meerkikker en bastaardkikker (kruising van de twee eerder genoemde kikkers). De bastaardkikker is niet beschermd in Friesland. De meerkikker komt voor in grotere meren, het plangebied vormt daarom geen geschikt habitat voor deze soort. De poelkikker komt voor in poelen die, bij voorkeur, een goed begroeide oeverzone hebben. Deze kikkersoort kan mogelijk in de poel die binnen het plangebied aanwezig is voorkomen (Figuur 2). Deze poel wordt niet aangetast gedurende de werkzaamheden.

De heikikker prefereert gebieden waar heide, hoogveen, laagveen of half natuurlijk grasland aanwezig is. Het kampeerterrein is daarom ongeschikt leefgebied voor deze amfibieënsoort.

Andere soorten amfibieën met een beschermde status worden hier op basis van de bekende verspreiding en heersende milieucondities niet verwacht.

6.1.4 Reptielen

Uit de groep van de reptielen is de afgelopen vijf jaar één soort in de buurt van het plangebied waargenomen: de ringslang. De soort werd binnen een straal van één kilometer waargenomen.

De ringslang is een watergebonden soort, die haar eieren afzet in opgestapeld organisch materiaal, zogenaamde broeihopen. Het onderzoeksterrein zou mogelijk onderdeel kunnen zijn van het foerageergebied van deze soort. Van een vaste verblijfplaats zal echter naar alle waarschijnlijkheid geen sprake zijn, gezien het feit dat broeihopen ontbreken op de locatie.

Gezien de bekende verspreiding worden er verder geen beschermde reptielensoorten binnen de contouren van de plangebieden of binnen de invloedssfeer van de plannen verwacht.

6.1.5 Vissen

In de afgelopen vijf jaar is er één vissoort binnen een straal van 5 kilometer rondom het plangebied aangetroffen: de grote modderkruiper. De wateren binnen het plangebied bieden geen potentie voor deze vis, omdat de soort voorkomt in wateren waar veel waterplanten aanwezig zijn. In de watergangen rondom het plangebied was sprake van minimale groei van waterplanten. De sloten rondom het plangebied zullen niet worden gedempt.

Andere beschermde vissoorten worden, gezien de bekende verspreiding en de samenstelling van het plangebied, niet verwacht.

6.1.6 Vogels

In de afgelopen vijf jaar zijn in de nabijheid van het plangebied minimaal 44 vogelsoorten vastgesteld. Van deze soorten bevonden zich er 33 op een afstand van maximaal 1 kilometer van het plangebied en 11 op een afstand van 1 tot 5 kilometer van het plangebied (Tabel 2 en Tabel 3).

Het plangebied biedt veel potentie voor verschillende vogelsoorten, met name door de verscheidenheid aan leefgebieden binnen het campingterrein. Rondom het plangebied zijn houtwallen aanwezig. Ook binnen het plangebied zijn groenstructuren te vinden, waaronder een knotwilgenrij met takkenril. In deze groenstructuren zijn meerdere nesten aangetroffen, waarvan Figuur 9 een overzicht geeft. De nesten gelegen in de houtwal in het westen van het plangebied én in de bomenrij in het oosten van het plangebied, lijken gemaakt te zijn door duiven gezien de grootte en de bouw van deze nesten (Figuur 10). De nesten die gevonden zijn in de knotwilgenrij die van west naar oost het plangebied doorkruist, zijn van andere vogelsoorten afkomstig. Vermoedelijk gaat het hier om een nest van ofwel een merel ofwel een zanglijster en een nest die mogelijk van een grasmus is (Figuur 10). Er worden mogelijk enkele bomen verwijderd uit de houtwal aan de westzijde van het plangebied, waarin ook enkele duivennesten aanwezig zijn. De bomenrij in het oosten van het plangebied blijft intact. In het midden van de knotwilgenrij zal een doorgang gecreëerd worden, door enkele wilgen te verwijderen. De nesten aan de westzijde van de knotwilgenrij zullen dan intact blijven.

Behalve voornoemde groenstructuren, zijn er andere plekken binnen het plangebied die mogelijk nestgelegenheid voor (broed)vogels kunnen vormen. Langs het kanaal, aan de oostzijde van het plangebied is een brede rietkraag aanwezig (Figuur 11). Tijdens het veldbezoek zijn wilde eenden en waterhoenen gezien, vogels die dit habitattype als nestplaats zouden kunnen gebruiken. Er zijn echter geen nesten in het riet waargenomen. Andere 'rietvogels' zijn tijdens het veldbezoek niet gezien en zijn ook niet in de NDFF waarnemingen aanwezig (Tabel 2 en 3).

Behalve natuurlijke leefgebieden zijn er ook verschillende vogels die nestelen in of aan bebouwing. Met name huismussen en zwaluwsoorten maken vaak gebruik van dit type habitat. De schuur binnen het plangebied, welke dient te wijken ten behoeve van de plannen, is onderzocht om te kijken of er potenties voor gebouwbewonende vogelsoorten aanwezig zijn. De schuur staat vaak open en is daarom zeer toegankelijk voor vogels. Desondanks bleek tijdens het bezoek aan de schuur dat er geen potenties lagen voor gebouwbewonende vogelsoorten. Er zijn dan ook geen nesten in de schuur aangetroffen.

Samenvattend, het gebied biedt potentie voor verscheidene (algemene) broedvogels. Met name de houtwallen en de rietkraag vormen potentieel leefgebied. Het verwijderen van bomen zal mogelijk gepaard gaan met de vernietiging van enkele (maximaal 5) duivennesten. Andere nesten (al dan niet met een jaarrond beschermde status) blijven onaangetast in de voorgenomen plannen. De te verwijderen bebouwing draagt niet bij aan leefgebied van vogelsoorten.

Figuur 9 Overzicht van de vindplaatsen van nesten in het plangebied. Bron kaart: ESRI.

Figuur 10 Enkele van de nesten die in de groenstructuren van het plangebied aangetroffen zijn. Bovenste twee: aangetroffen duiven-nesten. Linksonder het nest dat tot ofwel een merel ofwel een zanglijster toebehoort. Rechtsonder een nest dat van een grasmus zou kunnen zijn, maar dit valt niet met zekerheid te zeggen. Foto's: Bureau Biota.

Figuur 11 Aan de oostzijde van het plangebied is een rietkraag aanwezig, langs de 'Alde Feart'. Foto: Bureau Biota.

6.1.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Er zijn meerdere beschermde vleermuissoorten aangetroffen binnen een straal van 1 kilometer rondom het plangebied: de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis (Tabel 1).

Op een iets grotere afstand rond het plangebied (1 tot 5 kilometer) zijn de gewone grootoorvleermuis, de meervleermuis en de tweekleurige vleermuis waargenomen. Er zijn ook waarnemingen van de kleine-, gewone- of ruige- dwergvleermuis gedaan. Deze waarnemingen zijn niet tot op soortniveau gedetermineerd, het kan erg lastig zijn om vleermuissoorten van elkaar te onderscheiden. Hetzelfde geldt voor waarneming(en) van het gelacht *Myotis*, waar verschillende vleermuissoorten onder vallen.

Voor verblijfplaatsen van vleermuizen is er binnen het plangebied geen potentie. Er zijn veel vleermuissoorten die verblijven in gebouwen, waaronder de laatvlieger en de meervleermuis. Andere soorten, waaronder de rosse vleermuis, zoeken verblijfplaatsen in boomholtes. In de bomen binnen het plangebied waren dergelijke holtes niet aanwezig. De schuur in het plangebied biedt ook geen potentie voor vleermuizen.

Naast de verblijfplaatsen van vleermuizen, genieten vliegroutes die door deze soortgroep gebruikt worden ook bescherming. Deze routes, bestaande uit lijnvormige elementen zoals bomenrijen en watergangen, gebruiken vleermuizen om te verplaatsen van verblijfplaats naar foerageergebied. In het gebied zijn meerdere potentiële vliegroutes aanwezig, die zouden kunnen leiden naar foerageergebieden in de omgeving (Figuur 12).

Figuur 12 Potentiële vliegrouetes en foerageergebieden van vleermuizen in- en rondom het plangebied. Het betreft hier een theoretische inschatting. De vliegrouetes zijn niet bevestigd.

Overige zoogdieren

Uit de groep van de overige zoogdieren zijn binnen een straal van 1 kilometer in de afgelopen vijf jaar de volgende beschermde soorten gezien: bunzing, egel, haas, hermelijn, konijn, ree, otter, steenmarter en vos (Tabel 1). Voor alle voornoemde soorten, met uitzondering van de otter, geldt een vrijstelling bij uitvoering van ruimtelijke ingrepen.

Binnen een straal van 5 kilometer zijn de boommarter, damhert, dwergmuis, dwergspitsmuis, eekhoorn, hermelijn, huisspitsmuis, rosse woelmuis, veldmuis, waterspitsmuis, wezel en woelrat waargenomen. Ook veel van deze soorten zijn in de provincie Friesland vrijgesteld als het gaat om de uitvoering van ruimtelijke ingrepen. De boommarter, damhert, eekhoorn en waterspitsmuis zijn niet vrijgesteld, en genieten dus wel bescherming.

Hieronder zullen we verder ingegaan op de potenties en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten uit de bovengenoemde lijst. De otter is het dichtst bij het plangebied waargenomen. De soort is vooral in het westelijk gelegen natuurgebied vaak gezien, maar ook is de soort in de buurt van het kanaal aan de oostzijde van het plangebied. De sloten rondom het plangebied bieden geen potentie voor deze soort.

Op iets grotere afstand (1-5 km), zijn nog vier beschermde soorten zoogdieren waargenomen. De boommarter is één van deze soorten. Het plangebied vormt geen geschikte verblijfplek voor deze soort. Hetzelfde geldt voor het damhert en de eekhoorn, deze soorten komen met name voor in verschillende bostypen, of aan de rand daarvan. Voor de waterspitsmuis vormen de poel in het plangebied en het oostelijk gelegen kanaal een mogelijke verblijfplaats. Zoals voorheen al vermeld werd, zullen er geen werkzaamheden aan de poel plaatsvinden. Wel wordt er mogelijk een aanlegsteiger aan de oostzijde van het plangebied geplaatst. Dit betekent dat de rietkraag hier verwijderd zal worden, wat mogelijk gepaard gaat met het verlies van habitat van de waterspitsmuis.

Andere soorten zoogdieren met een beschermde status worden hier op basis van de bekende verspreiding en heersende milieucondities niet verwacht.

6.1.8 Overige soorten

Voor de overige soortgroepen beschermd onder de Wet natuurbescherming, zoals soorten uit de groepen van bijvoorbeeld de weekdieren of kreeftachtigen biedt het plangebied ook geen geschikt leefgebied of de soorten worden op basis van de bekende, nationale verspreiding niet verwacht.

6.2 Gebiedsbescherming

Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden is genaamd 'Groote Wielen'. Dit gebied ligt op 8,5 kilometer afstand van het plangebied. Van de te onderzoeken storingsfactoren (zie paragraaf 5.2.1) kunnen de meeste op een dergelijke afstand en gezien de voorgenomen ingreep gecategoriseerd worden als 'zeker niet aan de orde'.

Alleen effecten van stikstofdepositie kunnen niet volledig worden uitgesloten. Wanneer tijdens de realisatiefase gebruik wordt gemaakt van mobiele werktuigen die draaien op fossiele brandstoffen, zal er stikstofuitstoot veroorzaakt worden. Daarnaast zullen de te verwachten verkeersbewegingen van en naar het plangebied perceel (door werklieden in de realisatiefase en de gebruikers in de beoogde eindsituatie) ook uitstoot van stikstof teweegbrengen. Een Aeriusberekening kan hier meer duidelijkheid over scheppen.

Voor het voorliggende plan is zowel gerekend aan de realisatiefase en de gebruiksfase. Voor de realisatiefase is nog niet volledig bekend hoe de bouw plaats gaat vinden. Daarom is uitgegaan van een gemiddelde emissie van 3 kg per jaar per woning. Dit is een ruime overschatting, want deze waarde geldt eigenlijk als richtlijn voor de emissie die ontstaat bij de realisatie van een eengezinswoning. De hier te realiseren woningen zijn vermoedelijk van lichtere bouw. De calculatie laat zien, dat zelfs met een ruime overschatting voor de realisatiefase geen depositie op omliggende Natura 2000 terrein wordt verwacht.

Voor een inschatting van de emissie van stikstof in de gebruiksfase wordt aangenomen dat deze vakantie-woningen gasloos opgeleverd worden. Bij het gebruik van deze woningen wordt in het kader van stikstof dan alleen nog emissie uit voertuigen van bezoekers verwacht.

De Westereen is een woonplaats met ruim 2.185 huishoudens (www.allecijfers.nl). Het gemiddeld aantal adressen per km² is voor De Westereen is ingeschat op 623. Dat is circa 6,23 adressen per hectare. Hiermee is het gebied waar dit het aangewezen plangebied gesitueerd is aangemerkt als weinig stedelijk gebied (CBS). Met 623 huishoudens in De Westereen valt deze regio onder woonmilieutype VI, Landelijk wonen.

De verkeersaantrekkende werking (mvtb, motorvoertuigbewegingen) van de toekomstige vakantiewoningen is als volgt ingeschat (CROW, 2018):

Verkeersaantrekkende werking:

2,1 tot 2,8 mvtb per etmaal per vakantiewoning (CROW: *'bungalowpark, rest bebouwde kom/buitengebied'*)

Aannames voor calculatie:

- verkeersgeneratie in rest bebouwde kom tot buitengebied;
- alle voertuigbewegingen betreffen licht verkeer (personenvervoer, Tabel 1), buiten bebouwde kom.

In het model is de verkeersaantrekkende werking van de toekomstige vakantiewoningen gemodelleerd in twee richtingen: oost en west. In totaal gaat het voor deze woningen dan om gemiddeld maximaal 2,8 mvtb per dag (67,2 mvtb voor 24 vakantiewoningen). Voor elke richting is daarom uiteindelijk rekening gehouden met 40 mvtb per dag (bij wijze van marge naar boven afgerond).

Er zijn geen vastgestelde richtlijnen voor het traject wat moet worden meegenomen bij het modelleren van verkeersbewegingen. Provincie Gelderland stelde hier een vuistregel voor op. Conform de vuistregel uit de [Checklist aanvraagvereisten vergunningaanvragen stikstof](#) van de Provincie Gelderland dient voor personenauto's buiten de bebouwde kom een afstand van 80 meter aangehouden te worden voordat de verkeersbewegingen opgenomen worden in het heersende verkeersbeeld. Een dergelijke vuistregel is niet gevonden voor Provincie Drenthe. Daarom is voor de modellering uitgegaan van de trajectafstand genoemd in de checklist van provincie Gelderland (80 m) + marge van 10 m.

Beide calculaties laten zien dat er, zelfs met de genomen marge op de invoer, geen depositie op omliggende Natura 2000 terrein wordt verwacht ten gevolge van de realisatie en ingebruikname van 24 vakantiewoningen op camping de Zilveren Maan in De Westereen.

Een deel van het plangebied is onderdeel van het NNN. Het gaat hier om de houtwal aan de westkant van het plangebied én het kanaal aan de oostzijde van het plangebied. Aan de westzijde van het plangebied worden (bij uitvoering van de voorgenomen plannen) enkele vakantiewoningen geplaatst, waarvoor een afvoer richting de sloot aan deze zijde van het plangebied wordt aangelegd. Hiervoor zullen mogelijk enkele bomen worden gekapt, welke onderdeel zijn van het NNN. Verder overweegt de eigenaar om een aanlegsteiger, of enkele kleine steigers in de 'Nije Feart' te plaatsen. Hiervoor zal, indien deze plannen gerealiseerd worden, een deel van de rietkraag die in dit kanaal ligt, en onderdeel is van het NNN, moeten wijken.

Voor ingrepen die worden gedaan binnen het NNN moet er getoetst worden of deze de 'wezenlijke kenmerken en waarden (WKW's)' van het gebied aantasten. Dit staat als volgt omschreven in Artikel 7.1.1. van de Verordening Romte:

'7.1.1

- 1. Een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op gronden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur zoals begrensd op de van deze verordening deel uitmakende kaart Natuur voorziet in een passende bestemming met gebruiksregels gericht op behoud, herstel of ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van de gronden.*
- 2. Een ruimtelijk plan voor gronden zoals bedoeld in het eerste lid maakt geen activiteiten en ontwikkelingen mogelijk die leiden tot significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, of tot een significante vermindering van de oppervlakte van die gronden, of tot significante aantasting van de samenhang tussen gebieden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur.*
- 3. Een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op gronden nabij de ecologische hoofdstructuur kan nieuwe, niet-agrarische activiteiten en ontwikkelingen mogelijk maken, mits die niet leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur.'*

In de Provinciale Verordening Romte 2014 (versie maart 2021) van de provincie Friesland staan de WKW's als volgt omschreven:

"aanwezige natuurwaarden en, voor gebieden met een bestemming natuur, tevens potentiële natuurwaarden en de daarvoor vereiste bodem- en watercondities, voor zover deze natuurwaarden en condities in het licht van de internationale biodiversiteitsdoelstellingen relevant zijn, overeenkomstig de natuurbeheertypen zoals vastgelegd op de beheertypenkaart en de ambitiekaart van het Natuurbeheerplan."

Voor de ingrepen die binnen het NNN zullen plaatsvinden zal hieronder worden bepaald of de WKW's hierbij in het geding komen. Ten behoeve van afvoer worden er mogelijk enkele bomen uit de houtwal aan de westzijde, welke deel uitmaakt van het NNN, verwijderd. Uit de omschrijving van de WKW's komt naar voren dat aanwezige en potentiële natuurwaarden niet mogen worden aangetast én dat de bodem- en watercondities die hiervoor vereist zijn behouden moeten blijven. Het verwijderen van enkele bomen zal geen effect hebben op de lokale of regionale bodem- en watercondities.

De natuurwaarden mogen niet worden aangetast zover ze in het licht van internationale biodiversiteitsdoelstellingen van belang zijn, overeenkomstig de natuurbeheertypen zoals vastgelegd op de beheertypenkaart en de ambitiekaart van het Natuurbeheerplan. Deze houtwal behoort tot het beheertype L01.02 Houtwal en houtsingel op zowel de beheertypen- als de ambitiekaart. BIJ12 omschrijft het belang van dit landschapselement als volgt:

“Deze lijnvormige elementen vormen een belangrijk biotoop voor aan struwelen en zomen gebonden flora en fauna in het cultuurlandschap. Ze zijn tevens van belang ter oriëntatie voor vleermuizen en als verbindingszone voor fauna. Deze lijnvormige elementen vormen een belangrijk biotoop voor aan struwelen en zomen gebonden flora en fauna in het cultuurlandschap. Ze zijn tevens van belang ter oriëntatie voor vleermuizen en als verbindingszone voor fauna.”

Door het verwijderen van enkele bomen uit deze houtwal, blijft het lijnvormige element intact, waardoor de oriëntatiefunctie voor vleermuizen behouden blijft. Daarnaast blijft er voldoende leefgebied voor flora en fauna binnen de houtwal aanwezig. Het kappen van enkele bomen uit deze houtwal zal daarom geen aantasting van de WKW's van het NNN veroorzaken.

Aan de Nije Feart, een kanaal dat deel uitmaakt van het NNN, wordt mogelijk een aanlegsteiger, of meerdere kleine aanlegsteigers, gerealiseerd. Het aanleggen van deze steiger(s) verandert niets aan de bodem- en watercondities van deze watergang. Het beheer- en ambitietype van dit kanaal is N04.02 Zoete plas. Dit natuurtipe is van belang voor verscheidene vissen, planten en libellen. Het plaatsen van een aanlegsteiger gaat gepaard met het verwijderen van een beperkt deel van de rietkraag, waar vermoedelijk verscheidene soorten gebruik van maken. Desalniettemin zal de steiger (of steigers) van geringe grootte zijn ten opzichte van de grootte van het kanaal. Er verdwijnt maar een zeer klein stuk van de rietkraag, er blijft nog een groot oppervlakte van dit type leefgebied over. Bovendien is hier in het gebied door recreatievaart al sprake van een redelijke verstoring, waardoor de kwaliteit van de rietkraag als broedlocatie voor vogels al te wensen overlaat. Het aanleggen van een steiger zal daarom geen significant effect op de WKW's van de Nije Feart hebben.

6.3 Houtopstanden

Bij de voorgenomen plannen worden meerdere bomen gelegen buiten de bebouwde kom gekapt. Wanneer er meer dan 20 bomen of meer dan 10 are aan bosopstand wordt gekapt in het buitengebied, dan is er een melding bij de provincie en herplant verplicht. Uitzonderingen hierop zijn onder andere bomen op erven of in tuinen.

Het terrein van de Zilveren Maan is particulier eigendom. De te kappen bomen vallen onzes inziens dan onder erven en tuinen en vallen daarmee niet onder de verplichtingen die de Wet natuurbescherming aan het kappen van bomen buiten de bebouwde kom stelt.

De gemeente Dantumadiel, waar De Westereen en daarmee camping de Zilveren Maan toe behoort geeft over het kappen van bomen de volgende informatie:

1. *U moet altijd een vergunning aanvragen als u een beschermde boom wilt kappen. Dit moet ook als de boom op uw eigen grond staat;*
2. *Voor het in behandeling nemen van een aanvraag omgevingsvergunning bent u wel leges verschuldigd;*
3. *Wij adviseren alvorens u over gaat tot kappen/rooien of onderhoud altijd contact op te nemen met de gemeente om te bepalen of de werkzaamheden vergunningsvrij of meldings- of vergunningplichtig zijn;*
4. *Het behandeltermijn voor een melding bedraagt 4 weken. Het behandeltermijn voor een omgevingsvergunning bedraagt 8 weken (en kan met 6 weken worden opgeschort);*
5. *U mag geen boom kappen waarin vogels broeden;*
6. *U mag geen boom kappen als uw grond deel is van een natuurgebied.*

In aanloop naar de voorgenomen kap is op 1 februari 2023 de lijst van markante bomen van gemeente Dantumadiel geraadpleegd: [Bomenlijst met markante bomen in Dantumadiel.pdf](#)

Hieruit is gebleken dat er in De Westereen aan de Boppewei geen bomen bekend zijn die een bijzondere status hebben gekregen. Daarmee is punt 1 uit de bovengenoemde opsomming afgehandeld.

Bomen waarin beschermde nesten aanwezig zijn mogen niet zomaar gekapt worden (zie opsomming, punt 5). Nesten van sommige soorten zijn jaarrond beschermd, andere nesten alleen tijdens het broedseizoen. De nesten die in het plangebied aangetroffen zijn, genieten geen jaarronde bescherming. Dit betekent dat deze nesten buiten het broedseizoen verwijderd mogen worden. Het is derhalve raadzaam om de voorgenomen werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren om te vermijden dat broedgevallen verstoord raken.

Punt 6 uit de opsomming behandelt de kap van bomen in natuurgebieden. In het voorliggende geval wordt er een aantal bomen in een gebied dat behoort tot het NNN gekapt. Om die reden raadt Bureau Biota aan om voor de voorgenomen kap, mede omdat er ook vergraving van een deel van de bodem gaan plaatsvinden voor de afvoer van de nieuwe vakantiewoningen, toch even bij de gemeente na te gaan of voor de voorgenomen plannen al een omgevingsvergunning wordt aangevraagd waar de kap van de aangewezen bomen in op kan worden genomen.

6.4 Recreatie en toerisme

De provincie Friesland geeft in haar Verordening Romte aan ruimte te willen bieden voor kwaliteitsverbetering van bestaande campings, wat gepaard kan gaan met beperkte groei. De uitbreiding van camping 'De Zilveren Maan' zal een kwalitatieve verbetering van het kampeerterrein bewerkstelligen voor de gasten van deze camping. Gelijktijdig doen de uitbreiding geen significante afbreuk aan de heersende potenties voor natuurwaarden op deze camping. Verder blijft het de voorgenomen uitbreiding op deze camping binnen de gestelde perken vastgelegd in de provinciale omgevingsverordening. De uitbreiding van de camping is daarom in lijn met de visie van de provincie Friesland op het gebied van recreatie en toerisme.

7 Te verwachten effecten

7.1 Soortenbescherming

Nadelige effecten van de voorgenenomen ingreep zijn niet uit te sluiten voor de waterspitsmuis, indien een aanlegsteiger wordt gerealiseerd in de Nije Feart. Voor andere soorten beschermd onder de Wet Natuurbescherming worden geen negatieve effecten verwacht.

7.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000

De afstand van het plangebied tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is vrij groot, namelijk 8,5 kilometer. Gezien de aard van het tussengelegen gebied, de omvang en duur van de ingreep alsmede het beoogde toekomstige gebruik van het terrein verwachten we voor de meeste storingsfactoren geen nadelige effecten van deze ingreep op de genoemde Natura 2000-terreinen. Wel gaat de ingreep en het toekomstig gebruik van het terrein gepaard met stikstofuitstoot. De Aeriusscalculaties hebben echter laten zien dat er geen stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden wordt verwacht door toedoen van het hier beschreven voornemen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De ingrepen die binnen het NNN plaats zullen vinden ebben geen significante negatieve effecten op de Wezenlijke Kenmerken en Waarden van het NNN.

7.3 Houtopstanden

In de voorgenenomen ingreep worden er meerdere bomen gekapt buiten de bebouwde kom, welke deel uitmaken van een rijbeplanting van minimaal 20 bomen. Voor de kap van deze bomen moet een kapmelding gedaan worden, maximaal 1 jaar tot minimaal 6 weken voor de kap. Voor de gekapte bomen geldt herplantingsplicht op dezelfde locatie. Indien dit niet mogelijk is moet er een ontheffing worden aangevraagd.

7.4 Recreatie en toerisme

De uitbreiding van het kampeerterrein is overeenkomstig met de visie van de provincie Friesland ten opzichte van recreatie en toerisme, gezien het gaat om kwaliteitsverbetering van een bestaand bedrijf in deze sector, en de geringe toename van het aantal standplaatsen.

8 Conclusies en aanbevelingen

8.1 Soortenbescherming

Het plangebied heeft voor één soort uit de Wet natuurbescherming potentie: de waterspitsmuis. De voorgenomen plannen zouden negatieve effecten op de voorgenomde soort kunnen hebben. Dit is alleen het geval wanneer er één of meerdere aanlegsteigers in de Nije Feart geplaatst worden. Indien dit het geval is, moet er nader onderzoek uitgevoerd worden naar de aanwezigheid van deze soort, om te kunnen bepalen of en zo ja hoe deze soort het plangebied in gebruik heeft. Daarna kan worden vastgesteld of er een ontheffing van de Wet natuurbescherming vereist is voor de voorgenomen plannen. Wanneer er geen steiger(s) worden gerealiseerd is nader onderzoek niet nodig.

8.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000

De ingreep zal geen negatieve effecten hebben op de gepresenteerde storingsfactoren van Natura 2000-gebieden, omdat er een redelijk grote afstand tussen het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en het plangebied ligt. Effecten van de stikstofuitstoot die gepaard gaat met de realisatie en het toekomstig gebruik van de vakantiewoningen konden op voorhand niet worden uitgesloten. Daarom zijn hiervoor twee Aeriusscalculaties uitgevoerd. Hieruit blijkt dat er van het voornemen geen negatieve effecten van de stikstofuitstoot op omliggende Natura 2000-gebieden wordt verwacht.

Natuurnetwerk Nederland

De voorgenomen ingreep zal geen afbreuk doen aan de wezenlijke kenmerken en waarden zoals beschreven in de Verordening Romte van de provincie Friesland.

8.3 Houtopstanden

Gedurende de uitvoering van de voorgenomen plannen zullen mogelijk enkele bomen in een houtwal van minimaal 20 bomen worden gekapt. In enkele van deze bomen zijn (mogelijk) nesten aanwezig. Allereerst moet er een kapmelding worden gedaan voor de kap van voorgenomde bomen. Deze kapmelding moet minimaal 6 weken tot maximaal een jaar gedaan worden.

Indien er bomen worden gekapt waarin nesten aanwezig zijn, is men verplicht deze werkzaamheden buiten het broedseizoen (maart tot en met juli) uit te voeren. Ook wanneer er geen nesten aanwezig zijn is dit raadzaam, omdat er verstoring op kan treden wanneer er tijdens het broedseizoen gekapt wordt in de nabijheid van nesten.

8.4 Recreatie en toerisme

De voorgenomen plannen zijn in lijn met de visie van de provincie Friesland op het gebied van recreatie en toerisme. Desalniettemin moet er wel een omgevingsvergunning voor de uitbreiding aangevraagd worden bij de provincie Friesland.

8.5 Aanbevelingen

Bureau Biota adviseert om, indien er een of meerdere aanlegsteigers geplaatst worden, nader onderzoek te laten doen naar de waterspitsmuis.

Wanneer de werkzaamheden van start gaan is het raadzaam om buiten het broedseizoen te werken. Dit houdt in dat de werkzaamheden in de maanden augustus tot en met februari hun doorgang kunnen hebben. Tijdens de werkzaamheden moet ten alle tijden rekening worden gehouden met de zorgplicht.

9 Geraadpleegde bronnen

www.verspreidingsatlas.nl

www.vogelatlas.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.ravon.nl

www.quickscanhulp.nl

www.vlinderstichting.nl

Bijlage 1 Toelichting voorgenoemen plannen

Bijlage 2 Toelichting bepalingen Wet natuurbescherming

Vanaf 1 januari 2017 geldt in Nederland de Wet natuurbescherming (Wnb). In deze wet zijn drie wetten samengevoegd, te weten:

- de Natuurbeschermingswet 1998;
- de Boswet en;
- de Flora- en faunawet.

Dit om tot een betere en duidelijkere bescherming van planten, dieren en gebieden te komen. De overheid zegt hierover:

'De Wet natuurbescherming is gericht op het behoud en het zo mogelijk versterken van de biologische diversiteit, het duurzame gebruik van de bestanddelen daarvan en de bescherming van waardevolle landschappen, in nationaal en internationaal verband en het zo mogelijk versterken van de recreatieve, de educatieve en de beleevingswaarde van natuur en landschap, in samenhang met het beleid, om te komen tot een verduurzaming van de economie. Dit beleid wordt door de minister op hoofdlijnen vastgelegd in de nationale natuurvisie.'

Voor de bescherming van de natuur, kent deze wet drie beschermingsregimes:

- Soorten van de **Vogelrichtlijn 1979** (alle van nature in Nederland in het wild levende vogels);
- Soorten van de **Habitatrichtlijn 1992**, het Verdrag van Bern 1979 en het Verdrag van Bonn 1982;
- **Andere soorten** die vanuit nationaal oogpunt onder de Wet natuurbescherming worden beschermd (zie tabel 'Andere soorten' aan het einde van deze bijlage van het rapport.

Daarnaast kan het zijn dat er sprake is van 'vrijgestelde soorten'. Hier kan sprake van zijn wanneer de minister van Economische Zaken bevoegd gezag is. Dan kunnen er soorten landelijk vrijgesteld zijn bij specifieke activiteiten.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn	Beschermingsregime andere soorten
Art. 3.1 lid 1 Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels te doden of te vangen	Art. 3.5 lid 1 Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art. 3.10 lid 1a Het is verboden soorten in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen
Art. 3.1 lid 3 Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in lid 1 te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in lid 1 in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Art. 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art. 3.1 lid 4 Het is verboden vogels als bedoeld in lid 1 opzettelijk te storen	Art. 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantings- of rustplaatsen van dieren als bedoeld in lid 1 te beschadigen of te vernielen	Art. 3.10 lid 1c Het is verboden vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage c, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen
Art. 3.1 lid 5 Het verbod als bedoeld in lid 4 is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art. 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	

Elk van de drie genoemde beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen (zie kader hieronder) en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Deze verbodsbepalingen sluiten één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en mogen niet overtreden worden, tenzij men een ontheffing kan krijgen ("nee, tenzij"-principe).

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of een vrijstelling moet aan de volgende drie criteria worden voldaan:

1. Er mag alleen worden afgeweken van de verbodsbepaling, wanneer geen andere bevredigende oplossing mogelijk is;
 2. Voor de afwijking moet een in de wet genoemd belang staan (zoals bijvoorbeeld volksgezondheid of openbare veiligheid), afhankelijk van de verschillende beschermingsregimes;
 3. De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort(en).
- Daarnaast is voor een aantal handelingen een vrijstelling mogelijk in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Bij het bepalen of een ontheffing kan worden verleend, wordt niet alleen naar de gevolgen van de ingreep voor het individuele organismen gekeken, maar ook naar de gevolgen voor de instandhouding van de soort. Dit betekent dat ook wordt gekeken naar het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort(en). Daarnaast zal altijd rekening gehouden moeten worden met de zorgplicht, ongeacht of het gaat om een beschermde soort of niet (zie kader hieronder).

Zorgplicht

Deze plicht geldt te allen tijde en houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze plicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. De huidige zorgplichtbepalingen zijn gecontinueerd en geïntegreerd vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en Faunawet in de Wet natuurbescherming en de wet zegt hierover:

"Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving" (Artikel 2, lid 1).

en

"De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn/haar handelen of het nalaten daarvan nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem/haar kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken." (Artikel 2, lid 2).

De gevolgen van de Wet natuurbescherming hangen af van de voorgenomen ingrepen en van de soorten die in het gebied aanwezig (kunnen) zijn. Het plangebied is het gebied waar de daadwerkelijke werkzaamheden (handelingen) plaatsvinden. Afhankelijk van de kenmerken van de activiteit kunnen storende effecten ook optreden buiten het plangebied (bijvoorbeeld geluid). De invloedssfeer van de werkzaamheden bepaalt daardoor de grootte van het onderzoeksgebied, wat dus meestal groter is dan het plangebied.

Dit betekent dat het onderzoeksgebied goed moet worden onderzocht op potenties voor het voorkomen van planten- en diersoorten en op de aanwezigheid van voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of nesten. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten, maar ook naar welke functie(s) het gebied voor deze soort(en) vervult. Soms zijn maatregelen mogelijk waarmee voorkomen kan worden dat door het verrichten van een handeling de verbodsbepalingen worden overtreden. Maatregelen kunnen effecten voorkomen, effecten verminderen of verzachten of effecten herstellen.

Een ontheffing (of vrijstelling) zal uitsluitend worden verleend als voldaan is aan elk van de volgende drie cumulatieve voorwaarden:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- Er is sprake van een in de wet genoemd belang;
- De handelingen leveren geen verslechtering/afbreuk op aan de staat van instandhouding van de soort.

Tabel B1.1 Overzicht Andere soorten, Artikel 3.10 Wnb, eerste lid, onderdeel a (dieren) en c (planten).

Amfibieën	Kreeftachtigen	Zoogdieren (vervolg)	Planten (vervolg)	Planten (vervolg)
Alpenwatersalamander	Europese rivierkreeft	Eekhoorn	Bosdravik	Moerasgamander
Bruine kikker		Egel	Brave hendrik	Muurbloem
Gewone pad	Libellen	Eikelmuis	Brede wolfsmelk	Naakte lathyrus
Kleine watersalamander	Beekrombout	Gewone bosspitsmuis	Breed wollegras	Naaldenkervel
Meerkikker	Bosbeekjuffer	Gewone zeehond	Bruinrode wespenorchis	Pijlscheefkelk
Middelste groene kikker	Donkere waterjuffer	Grote bosmuis	Dennenorchis	Roggelelie
Vinpootsalamander	Gevlekte glanslibel	Grijze zeehond	Dreps	Rood peperboompje
Vuursalamander	Gewone bronlibel	Haas	Echte gamander	Rozenkransje
	Hoogveenglanslibel	Hermelijn	Franjgentiaan	Ruw parelzaad
Dagvlinders	Kempense heidelibel	Huisspitsmuis	Geelgroene wespenorchis	Scherpkruid
Aardbeivlinder	Speerwaterjuffer	Konijn	Geplooid vrouwenmantel	Schubvaren
Bosparelmoervlinder		Molmuis	Getande veldsla	Schubzegge
Bruin dikkopje	Reptielen	Ondergrondse woelmuis	Gevlekt zonneroosje	Smalle raai
Bruine eikenpage	Adder	Ree	Glad biggenkruid	Spits havikskruid
Donker pimperlblauwtje	Hazelworm	Rosse woelmuis	Gladde zegge	Steenbraam
Duinparelmoervlinder	Levendbarende hagedis	Steenmarter	Groene nachtorchis	Stijve wolfsmelk
Gentiaanblauwtje	Ringslang	Tweekleurige bosspitsmuis	Groensteel	Stofzaad
Grote parelmoervlinder		Veldmuis	Groot spiegelklokje	Tengere distel
Grote vos	Vissen	Veldspitsmuis	Grote bosaardbei	Tengere veldmuur
Grote vuurvlinder	Beekdonderpad	Vos	Grote leeuwenklauw	Trosgamander
Grote weerschijnvlinder	Beekprik	Waterspitsmuis	Honingorchis	Veenbloembies
Iepenpage	Elrits	Wezel	Kalkboterbloem	Vliegenorchis
Kleine heivlinder	Gestippelde alver	Wild zwijn	Kalketrip	Vroege ereprijs
Kleine ijsvogelvlinder	Grote modderkruiper	Woelrat	Karhuizeranjer	Wilde averuit
Kommavlinder	Kwabaal		Karwijselie	Wilde ridderspoor
Pimperlblauwtje		Planten	Kleine ereprijs	Wilde weit
Sleedoornpage	Zoogdieren	Akkerboterbloem	Kleine schorseneer	Wolfskers
Spiegeldikkopje	Aardmuis	Akkerdoornzaad	Kleine wolfsmelk	Zandwolfsmelk
Veenbesblauwtje	Boommarter	Akkerogentroost	Kluwenklokje	Zinkvioletje
Veenbesparelmoervlinder	Bosmuis	Beklierde ogentroost	Knollathyrus	Zweedse kornoelje
Veenhooibeestje	Bunzing	Berggamander	Knolspirea	
Veldparelmoervlinder	Damhert	Bergnachtorchis	Korensla	
Zilveren maan	Das	Blaasvaren	Kranskarwij	
	Dwergmuis	Blauw guichelheil	Kruiptijm	
Kevers	Dwergspitsmuis	Bokkenorchis	Lange zonnedaauw	
Vliegend hert	Edelhert	Bosboterbloem	Liggende ereprijs	

Bronnen:

- Wetwet Wet natuurbescherming (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-03-01/0>)
- Regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming), Nota n.a.v. het verslag, kst-33348-9 (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33348-9.html>)
- Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Ministerie van Economische Zaken. Versie 1.3 december 2016.

Bijlage 3 Beschermde soorten Provincie Friesland

Habitatrichtlijn niet-vogels

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming via
Sporenplanten-bladmossen	geel schorpioenmos	Bern I
Sporenplanten-bladmossen	tonghaarmuts	Bern I
Sporenplanten-varens	kleine vlotvaren	Bern I
Zaadplanten	liggende raket	Bern I
Zaadplanten	drijvende waterweegbree	Bern I, HR IV
Zaadplanten	groenknolorchis	Bern I, HR IV
Zaadplanten	kruipend moerasscherm	Bern I, HR IV
Zaadplanten	zomerschroeforchis	Bern I, HR IV
Insecten-dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Bern II
Insecten-haften	oeveraas	Bern II
Insecten-libellen	mercuurwaterjuffer	Bern II
Zoogdieren-zeezoogdieren	walrus	Bern II
Reptielen	dikkopschildpad	Bern II, Bonn I, HR IV
Reptielen	kemp's zeeschildpad	Bern II, Bonn I, HR IV
Reptielen	lederschildpad	Bern II, Bonn I, HR IV
Reptielen	soepschildpad	Bern II, Bonn I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	bultrug	Bern II, Bonn I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone vinvis	Bern II, Bonn I, HR IV
Amfibieën	boomkikker	Bern II, HR IV
Amfibieën	geelbuikvuurpad	Bern II, HR IV
Amfibieën	heikikker	Bern II, HR IV
Amfibieën	kamsalamander	Bern II, HR IV
Amfibieën	knoflookpad	Bern II, HR IV
Amfibieën	rugstreeppad	Bern II, HR IV
Amfibieën	vroedmeesterpad	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	apollovlinder	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	boszandoog	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	donker pimperlblauwtje	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	grote vuurvlinder	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	pimperlblauwtje	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	tijmblauwtje	Bern II, HR IV
Insecten-dagvlinders	zilverstreephooibeestje	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	brede geelrandwaterroofkever	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	gestreepte waterroofkever	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	juchtleerkever	Bern II, HR IV
Insecten-kevers	vermiljoenkever	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	bronslibel	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	gaffellibel	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	gevlekte witsnuitlibel	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	groene glazenmaker	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	noordse winterjuffer	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	oostelijke witsnuitlibel	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	rivierrombout	Bern II, HR IV
Insecten-libellen	sierlijke witsnuitlibel	Bern II, HR IV
Insecten-nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Bern II, HR IV
Reptielen	gladde slang	Bern II, HR IV
Reptielen	muurhagedis	Bern II, HR IV
Reptielen	zandhagedis	Bern II, HR IV
Vissen	steur	Bern II, HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	hamster	Bern II, HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	otter	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	baardvleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	bechsteins vleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	bosvleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	brandts vleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	franjestaat	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	gewone grootoorvleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	grijze grootoorvleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	grote hoefijzerneus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	grote rosse vleermuis	Bern II, HR IV

Habitatrichtlijn niet-vogels

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming via
Zoogdieren-vleermuizen	ingekorven vleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	kleine dwergvleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	kleine hoefijzerneus	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	laatvlieger	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	meervleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	mopsvleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	noordse vleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	rosse vleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	ruige dwergvleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	tweekleurige vleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	vale vleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	watervleermuis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	bruinvis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	dwergpotvis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gestreepte dolfijn	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone dolfijn	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone spitsdolfijn	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	grijze dolfijn	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	kleine zwaardwalvis	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	narwal	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	orca	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	tuimelaar	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witflankdolfijn	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witsnuitdolfijn	Bern II, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	noordse vinvis	Bonn I, HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	potvis	Bonn I, HR IV
Amfibieën	poelkikker	HR IV
Vissen	houting	HR IV
Weekdieren	bataafse stroommossel	HR IV
Weekdieren	platte schijfhoren	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	bever	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	hazelmuis	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	lynx	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	noordse woelmuis	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	wilde kat	HR IV
Zoogdieren-landzoogdieren	wolf	HR IV
Zoogdieren-vleermuizen	gewone dwergvleermuis	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	butskop	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	dwergvinvis	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	griend	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	spitsdolfijn van gray	HR IV
Zoogdieren-zeezoogdieren	witte dolfijn	HR IV

Habitatrichtlijn vogels

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming
Vogels	aasgier	Bern II
Vogels	alpengierzwaluw	Bern II
Vogels	alpenheggenmus	Bern II
Vogels	amerikaanse grote stern	Bern II
Vogels	anatolische woestijnplevier	Bern II
Vogels	appelvink	Bern II
Vogels	arctische bonte strandloper	Bern II
Vogels	arendbuizerd	Bern II
Vogels	audouins meeuw	Bern II, Bonn I
Vogels	aziatische roodborsttapuit	Bern II
Vogels	baardgrasmus	Bern II
Vogels	baardman	Bern II
Vogels	balearische roodkopklauwier	Bern II
Vogels	balkanbergfluit	Bern II
Vogels	balkankwikstaart	Bern II
Vogels	bastaardarend	Bern II, Bonn I
Vogels	beflijster	Bern II

Habitatrichtlijn vogels

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming
Vogels	bergeend	Bern II
Vogels	bergfluit	Bern II
Vogels	bijeneter	Bern II
Vogels	bladkoning	Bern II
Vogels	blauwborst	Bern II
Vogels	blauwe kiekendief	Bern II
Vogels	blauwe rotslijster	Bern II
Vogels	blauwstaart	Bern II
Vogels	blonde ruiter	Bonn I
Vogels	boerenwaluw	Bern II
Vogels	bont stormvogeltje	Bern II
Vogels	bontbekplevier	Bern II
Vogels	bonte strandloper	Bern II
Vogels	bonte tapuit	Bern II
Vogels	bonte vliegenvanger	Bern II
Vogels	boomklever	Bern II
Vogels	boomkruiper	Bern II
Vogels	boompieper	Bern II
Vogels	boomvalk	Bern II
Vogels	bosgors	Bern II
Vogels	bosrietzanger	Bern II
Vogels	bosruiter	Bern II
Vogels	bosuil	Bern II
Vogels	braamsluiper	Bern II
Vogels	brandgans	Bern II
Vogels	breedbekstrandloper	Bern II
Vogels	brilgrasmus	Bern II
Vogels	britse frater	Bern II
Vogels	britse koolmees	Bern II
Vogels	britse putter	Bern II
Vogels	bruine boszanger	Bern II
Vogels	bruine kiekendief	Bern II
Vogels	bruinkeelortolaan	Bern II
Vogels	buizerd	Bern II
Vogels	bulwers stormvogel	Bern II
Vogels	canadese kraanvogel	Bern II
Vogels	casarca	Bern II
Vogels	cetti's zanger	Bern II
Vogels	cirlgors	Bern II
Vogels	citroenkwikstaart	Bern II
Vogels	daurische klauwier	Bern II
Vogels	diksnavelnotenkraker	Bern II
Vogels	dougalls stern	Bern II
Vogels	draaihal	Bern II
Vogels	drieteenstrandloper	Bern II
Vogels	duinpieper	Bern II
Vogels	dunbekwulp	Bern II, Bonn I
Vogels	dwergaalscholver	Bern II
Vogels	dwer garend	Bern II
Vogels	dwer ggans	Bern II, Bonn I
Vogels	dwer ggors	Bern II
Vogels	dwer gmeeuw	Bern II
Vogels	dwer gooruil	Bern II
Vogels	dwer gster	Bern II
Vogels	engelse kwikstaart	Bern II
Vogels	europese kanarie	Bern II
Vogels	fitis	Bern II
Vogels	flamingo	Bern II
Vogels	fluit	Bern II
Vogels	frater	Bern II
Vogels	geelgors	Bern II
Vogels	geelsnavelduiker	Bern II
Vogels	gekraagde roodstaart	Bern II
Vogels	gele kwikstaart	Bern II

Habitatrichtlijn vogels

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming
Vogels	geoorde fuut	Bern II
Vogels	giervalk	Bern II
Vogels	glanskop	Bern II
Vogels	gon-gon/kaapverdische stormvogel	Bern II
Vogels	goudhaan	Bern II
Vogels	grasmus	Bern II
Vogels	graspieper	Bern II
Vogels	graszanger	Bern II
Vogels	grauwe fitis	Bern II
Vogels	grauwe franjepoot	Bern II
Vogels	grauwe kiekendief	Bern II
Vogels	grauwe klauwier	Bern II
Vogels	grauwe vliegenvanger	Bern II
Vogels	griel	Bern II
Vogels	grijskopspecht	Bern II
Vogels	grijze wouw	Bern II
Vogels	groene specht	Bern II
Vogels	groenlandse tapuit	Bern II
Vogels	groenling	Bern II
Vogels	grote barmsijs	Bern II
Vogels	grote bonte specht	Bern II
Vogels	grote franjepoot	Bern II
Vogels	grote gele kwikstaart	Bern II
Vogels	grote karekiet	Bern II
Vogels	grote kruisbek	Bern II
Vogels	grote pieper	Bern II
Vogels	grote stern	Bern II
Vogels	grote trap	Bern II, Bonn I
Vogels	grote zilverreiger	Bern II
Vogels	haakbek	Bern II
Vogels	harlekijneend	Bern II
Vogels	havik	Bern II
Vogels	havikarend	Bern II
Vogels	heggenmus	Bern II
Vogels	hop	Bern II
Vogels	huiszwaluw	Bern II
Vogels	humes bladkoning	Bern II
Vogels	iberische tjiftjaf	Bern II
Vogels	ijsduiker	Bern II
Vogels	ijsgors	Bern II
Vogels	ijslands smelleken	Bern II
Vogels	ijsvogel	Bern II
Vogels	ivoormeeuw	Bern II
Vogels	izabeltapuit	Bern II
Vogels	jufferkraanvogel	Bern II
Vogels	kalanderleeuwerik	Bern II
Vogels	kerkuil	Bern II
Vogels	klapekster	Bern II
Vogels	klein waterhoen	Bern II
Vogels	kleine barmsijs	Bern II
Vogels	kleine bonte specht	Bern II
Vogels	kleine karekiet	Bern II
Vogels	kleine klapekster	Bern II
Vogels	kleine plevier	Bern II
Vogels	kleine spotvogel	Bern II
Vogels	kleine sprinkhaanzanger	Bern II
Vogels	kleine strandloper	Bern II
Vogels	kleine torenvalk	Bern II, Bonn I
Vogels	kleine trap	Bern II
Vogels	kleine vliegenvanger	Bern II
Vogels	kleine zilverreiger	Bern II
Vogels	kleine zwaan	Bern II
Vogels	kleine zwartkop	Bern II
Vogels	kleinst waterhoen	Bern II

Habitatrichtlijn vogels

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming
Vogels	kluut	Bern II
Vogels	kneu	Bern II
Vogels	koereiger	Bern II
Vogels	koningseider	Bern II
Vogels	koolmees	Bern II
Vogels	kortsnavelboomkruiper	Bern II
Vogels	kortteenleeuwrik	Bern II
Vogels	kraanvogel	Bern II
Vogels	krekelzanger	Bern II
Vogels	kroeskoppelikaan	Bern II, Bonn I
Vogels	krombekstrandloper	Bern II
Vogels	kruisbek	Bern II
Vogels	kuifduiker	Bern II
Vogels	kuifkoekoek	Bern II
Vogels	kuifmees	Bern II
Vogels	kwak	Bern II
Vogels	kwartelkoning	Bern II
Vogels	lachstern	Bern II
Vogels	lammergier	Bern II
Vogels	lepelaar	Bern II
Vogels	matkop	Bern II
Vogels	middelste bonte specht	Bern II
Vogels	mongoolse pieper	Bern II
Vogels	monniksgier	Bern II
Vogels	morinelplevier	Bern II
Vogels	nachtegaal	Bern II
Vogels	nachtzwaluw	Bern II
Vogels	nonnetje	Bern II
Vogels	noordse boszanger	Bern II
Vogels	noordse fitis	Bern II
Vogels	noordse grote bonte specht	Bern II
Vogels	noordse kwikstaart	Bern II
Vogels	noordse nachtegaal	Bern II
Vogels	noordse pijlstormvogel	Bern II
Vogels	noordse stern	Bern II
Vogels	oehoe	Bern II
Vogels	oeverloper	Bern II
Vogels	oeverpieper	Bern II
Vogels	oeverzwaluw	Bern II
Vogels	ooievaar	Bern II
Vogels	oostelijke blonde tapuit	Bern II
Vogels	oostelijke kraagtrap	Bern II, Bonn I
Vogels	orpheusspotvogel	Bern II
Vogels	paapje	Bern II
Vogels	paarse strandloper	Bern II
Vogels	pallas' boszanger	Bern II
Vogels	parelduiker	Bern II
Vogels	perzische roodborst	Bern II
Vogels	pestvogel	Bern II
Vogels	pimpelmees	Bern II
Vogels	poelruiter	Bern II
Vogels	poelsnip	Bern II
Vogels	porseleinhoen	Bern II
Vogels	provençaalse grasmus	Bern II
Vogels	purperreiger	Bern II
Vogels	putter	Bern II
Vogels	raddes boszanger	Bern II
Vogels	ralreiger	Bern II
Vogels	ransuil	Bern II
Vogels	renvogel	Bern II
Vogels	reuzenster	Bern II
Vogels	rietgors	Bern II
Vogels	rietzanger	Bern II
Vogels	rode rotslijster	Bern II

Habitatrichtlijn vogels

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming
Vogels	rode wouw	Bern II
Vogels	roerdomp	Bern II
Vogels	roodborst	Bern II
Vogels	roodborsttapuit	Bern II
Vogels	roodborsttapuit	Bern II
Vogels	roodbuikwaterspreeuw	Bern II
Vogels	roodhalsfuut	Bern II
Vogels	roodhalsgans	Bern II, Bonn I
Vogels	roodkeelduiker	Bern II
Vogels	roodkeelpieper	Bern II
Vogels	roodkopklauwier	Bern II
Vogels	roodmus	Bern II
Vogels	roodpootvalk	Bern II
Vogels	roodsterblauwborst	Bern II
Vogels	roodstuitwaluw	Bern II
Vogels	rosse franjepoot	Bern II
Vogels	rotspieper	Bern II
Vogels	rouwkwikstaart	Bern II
Vogels	roze pelikaan	Bern II, Bonn I
Vogels	roze spreeuw	Bern II
Vogels	ruigpootbuizerd	Bern II
Vogels	ruigpootuil	Bern II
Vogels	scandinavische tjiftjaf	Bern II
Vogels	scharrelaar	Bern II
Vogels	schreeuwarend	Bern II
Vogels	siberische boompieper	Bern II
Vogels	siberische braamsluiper	Bern II
Vogels	siberische notenkraker	Bern II
Vogels	siberische taling	Bonn I
Vogels	siberische tjiftjaf	Bern II
Vogels	sibirische sprinkhaanzanger	Bern II
Vogels	sijs	Bern II
Vogels	slangenarend	Bern II
Vogels	slechtvalk	Bern II
Vogels	smelleken	Bern II
Vogels	sneeuwgors	Bern II
Vogels	sneeuwgors	Bern II
Vogels	sneeuwuil	Bern II
Vogels	snor	Bern II
Vogels	sperwer	Bern II
Vogels	sperwergrasmus	Bern II
Vogels	sperweruil	Bern II
Vogels	spotvogel	Bern II
Vogels	sprinkhaanzanger	Bern II
Vogels	steenarend	Bern II
Vogels	steenloper	Bern II
Vogels	steenuil	Bern II
Vogels	stellers eider	Bern II
Vogels	steltkluut	Bern II
Vogels	steppearend	Bern II
Vogels	steppebuizerd	Bern II
Vogels	steppehoen	Bern II
Vogels	steppekiekendief	Bern II
Vogels	steppekievit	Bonn I
Vogels	steppeklapekster	Bern II
Vogels	steppevorkstaartplevier	Bern II
Vogels	stormvogeltje	Bern II
Vogels	strandleeuwerik	Bern II
Vogels	strandplevier	Bern II
Vogels	struikrietzanger	Bern II
Vogels	swinhoes boszanger	Bern II
Vogels	taigaboomkruiper	Bern II
Vogels	tapuit	Bern II
Vogels	temmincks strandloper	Bern II

Habitatrichtlijn vogels

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming
Vogels	terekruiter	Bern II
Vogels	tjiftjaf	Bern II
Vogels	toendrafontbekplevier	Bern II
Vogels	torenvalk	Bern II
Vogels	tuinfluiter	Bern II
Vogels	turkestaanse klauwier	Bern II
Vogels	vaal stormvogeltje	Bern II
Vogels	vale gier	Bern II
Vogels	vale pijlstormvogel	Bern II
Vogels	veldrietzanger	Bern II
Vogels	velduil	Bern II
Vogels	visarend	Bern II
Vogels	visdief	Bern II
Vogels	vorkstaartmeeuw	Bern II
Vogels	vorkstaartplevier	Bern II
Vogels	vuurgoudhaan	Bern II
Vogels	waterpieper	Bern II
Vogels	waterrietzanger	Bern II, Bonn I
Vogels	wespendief	Bern II
Vogels	westelijke blonde tapuit	Bern II
Vogels	wielewaal	Bern II
Vogels	wilde zwaan	Bern II
Vogels	wilgengors	Bern II
Vogels	wilsons stormvogeltje	Bern II
Vogels	winterkoning	Bern II
Vogels	witbandkruisbek	Bern II
Vogels	witbandzeearend	Bern II, Bonn I
Vogels	witgat	Bern II
Vogels	withalsvliegenvanger	Bern II
Vogels	witkopeend	Bern II, Bonn I
Vogels	witkopgors	Bern II
Vogels	witooegeend	Bonn I
Vogels	witstuitbarmsijs	Bern II
Vogels	witte kerkuil	Bern II
Vogels	witte kwikstaart	Bern II
Vogels	witvleugelstern	Bern II
Vogels	witwangstern	Bern II
Vogels	woestijngrasmus	Bern II
Vogels	woestijnvink	Bern II
Vogels	woudaap	Bern II
Vogels	zeearend	Bern II, Bonn I
Vogels	zuidelijke bonte strandloper	Bern II
Vogels	zwartbuikwaterspreeuw	Bern II
Vogels	zwarte ibis	Bern II
Vogels	zwarte mees	Bern II
Vogels	zwarte ooievaar	Bern II
Vogels	zwarte roodstaart	Bern II
Vogels	zwarte roodstaart	Bern II
Vogels	zwarte specht	Bern II
Vogels	zwarte stern	Bern II
Vogels	zwarte wouw	Bern II
Vogels	zwartkop	Bern II
Vogels	zwartkopgors	Bern II
Vogels	zwartkopmeeuw	Bern II

Andere soorten

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming
Amfibieën	alpenwatersalamander	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Amfibieën	vinpootsalamander	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Amfibieën	vuursalamander	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	aardbeivlinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	bosparelmoevlinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	bruin dikkopje	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	bruine eikenpage	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	duinparelmoevlinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	gentiaanblauwtje	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	grote parelmoevlinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	grote vos	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	grote weerschijnvlinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	iepenpage	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	kleine heivlinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	kleine ijsvogelvlinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	kommavilinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	sleedoorpage	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	spiegeldikkopje	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veenbesblauwtje	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veenbesparelmoevlinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veenhoubeestje	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	veldparelmoevlinder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-dagvlinders	zilveren maan	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-kevers	vliegend hert	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	beekrombout	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	bosbeekjuffer	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	donkere waterjuffer	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	geklekte glanslibel	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	gewone bronlibel	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	hoogveenglanslibel	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	kempense heidelibel	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Insecten-libellen	speerwaterjuffer	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Kreeftachtigen	europese rivierkreeft	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	adder	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	hazelworm	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	levendbarende hagedis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Reptielen	ringslang	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	beekdonderpad	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	beekprik	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	elrits	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	gestippelde alver	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	grote modderkruiper	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Vissen	kwabaal	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	boomarter	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	damhert	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	das	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	edelhart	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	eekhoorn	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	eikelmuis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	grote bosmuis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	molmuis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	steenarter	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	veldspitsmuis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	waterspitsmuis	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-landzoogdieren	wild zwijn	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-zeezoogdieren	gewone zeehond	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Zoogdieren-zeezoogdieren	grijze zeehond	Andere soorten (bijlage A van de wet)
Sporenplanten-varens	blaasvaren	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Sporenplanten-varens	groensteel	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Sporenplanten-varens	schubvaren	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	akkerboterbloem	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	akkerdoornzaad	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	akkerogentroost	Andere soorten (bijlage B van de wet)

Andere soorten

Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming
Zaadplanten	beklierde ogentroost	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	berggamander	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bergnachtorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	blauw guichelheil	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bokkenorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bosboterbloem	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bosdravik	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	brave hendrik	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	brede wolfsmelk	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	breed wollegras	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	bruinrode wespenorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	dennenorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	dreps	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	echte gamander	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	franjugentiaan	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	geelgroene wespenorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	geplooid vrouwenmantel	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	getande veldsla	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	gevekt zonneroosje	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	glad biggenkruid	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	gladde zegge	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	groene nachtorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	groot spiegelklokje	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	grote bosaardbei	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	grote leeuwenklauw	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	honingorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kalkboterbloem	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kalketrip	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	karthuizeranjer	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	karwijselie	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kleine ereprijs	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kleine schorseneer	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kleine wolfsmelk	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kluwenklokje	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	knollathyrus	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	knolspirea	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	korensla	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kranskarwij	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	kruiptijm	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	lange zonnedaauw	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	liggende ereprijs	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	moerasgamander	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	muurbloem	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	naakte lathyrus	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	naaldenkervel	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	pijlscheefkelk	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	roggelelie	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	rood peperboompje	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	rozenkransje	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	ruw parelzaad	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	scherpkruid	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	schubzegge	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	smalle raai	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	spits havikskruid	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	steenbraam	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	stijve wolfsmelk	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	stofzaad	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	tengere distel	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	tengere veldmuur	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	trogamander	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	veenbloembies	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	vliegenorchis	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	vroege ereprijs	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wilde averuit	Andere soorten (bijlage B van de wet)

Andere soorten		
Soortgroep	Nederlandse naam	Bescherming
Zaadplanten	wilde ridderspoor	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wilde weit	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	wolfskers	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	zandwolfsmelk	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	zinkviooltje	Andere soorten (bijlage B van de wet)
Zaadplanten	zweedse kornoelje	Andere soorten (bijlage B van de wet)

Vrijgestelde soorten	
Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	bruine kikker
Amfibieën	gewone pad
Amfibieën	kleine watersalamander
Amfibieën	meerkikker
Amfibieën	middelste groene kikker/bastaard kikker
Zoogdieren-landzoogdieren	aardmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	bosmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergspitsmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	egel
Zoogdieren-landzoogdieren	gewone bosspitsmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	huisspitsmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	konijn
Zoogdieren-landzoogdieren	ondergrondse woelmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	ree
Zoogdieren-landzoogdieren	rosse woelmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	tweekleurige bosspitsmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	veldmuis
Zoogdieren-landzoogdieren	vos
Zoogdieren-landzoogdieren	wezel
Zoogdieren-landzoogdieren	woelrat

Bijlage 4 Nationale Databank Flora en Fauna gegevens

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Bastaardkikker	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Blauwe reiger	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Boerenwaluw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Boomkruiper	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Brilduiker	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Bruine kikker	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Bunzing	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Draaihal	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Egel	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Ekster	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Gekraagde roodstaart	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone pad	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Glanskop	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Grauwe vliegenvanger	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Groene kikker (Onb.)	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Grote bonte specht	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Grote gele kwikstaart	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Havik	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Huismus	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Huiszwaluw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
IJsvogel	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Kleine watersalamander	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Koolmees	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Meerkikker	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Oeverzwaluw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Otter	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Pimpelmees	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Raaf	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Ree	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Ringslang	Reptielen	wnb-andere	0 - 1 km
Roek	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Spreeuw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Tapuit	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Torenvalk	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Vos	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Zeearend	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Zwarte kraai	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Zwarte roodstaart	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Bonte vliegenvanger	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Boomklever	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Boommarter	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Bosuil	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Damhert	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Dwergmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km

Eider	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Groene glazenmaker	Libellen	wnb-hrl	1 - 5 km
Groene specht	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Grote modderkruiper	Vissen	wnb-andere	1 - 5 km
Grote vos	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Grote weerschijnvlinder	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Hop	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Kempense heidelibel	Libellen	wnb-andere	1 - 5 km
Kleine bonte specht	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Meervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Myoot (soort onbekend)	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Ransuil	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Veldmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Wespendief	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Wezel	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Wezel/Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Woelrat	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Zilveren maan	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Zwarte mees	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Zwarte wouw	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Aardmuis	Zoogdieren	wnb-andere	5 - 10 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Boomkikker	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km
Bosvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Das	Zoogdieren	wnb-andere	5 - 10 km
Dreps	Vaatplanten	wnb-andere	5 - 10 km
Edelhert	Zoogdieren	wnb-andere	5 - 10 km
Franjestaart	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Geel schorpioenmos	Mossen	wnb-hrl	5 - 10 km
Geplooid vrouwenmantel	Vaatplanten	wnb-andere	5 - 10 km
Gewone bosspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	5 - 10 km
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Kwabaal	Vissen	wnb-andere	5 - 10 km
Meer-/Bastaardkikker	Amfibieën	wnb-andere	5 - 10 km
Oehoe	Vogels	jaarrond nest	5 - 10 km
Poelkikker	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km
Sierlijke witsnuitlibel	Libellen	wnb-hrl	5 - 10 km
Steenuil	Vogels	jaarrond nest	5 - 10 km
Wilde kat	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Wolf	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Zwarte specht	Vogels	jaarrond nest	5 - 10 km
Aardbeivlinder	Dagvlinders	wnb-andere	10 - 25 km
Adder	Reptielen	wnb-andere	10 - 25 km
Akkerboterbloem	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Akkerogentroost	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Bever	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Bruinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Duinparelmoervlinder	Dagvlinders	wnb-andere	10 - 25 km
Dwergvinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Eikelmuis	Zoogdieren	wnb-andere	10 - 25 km
Gestreepte waterroofkever	Kevers	wnb-hrl	10 - 25 km
Gevlekte glanslibel	Libellen	wnb-andere	10 - 25 km
Gewone zeehond	Zoogdieren	wnb-andere	10 - 25 km
Grijze zeehond	Zoogdieren	wnb-andere	10 - 25 km
Groenknolorchis	Vaatplanten	wnb-hrl	10 - 25 km
Groot spiegelklokje	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km

Hazelworm	Reptielen	wnb-andere	10 - 25 km
Honingorchis	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Kartuizer anjer	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Kleine vliegenvanger	Vogels	jaarrond nest	10 - 25 km
Kluwenklokje	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Knolspirea	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Kommavlinder	Dagvlinders	wnb-andere	10 - 25 km
Korensla	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Kortsnavelboomkruiper	Vogels	jaarrond nest	10 - 25 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	wnb-andere	10 - 25 km
Muurbloem	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Naakte lathyrus	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Noordse winterjuffer	Libellen	wnb-hrl	10 - 25 km
Noordse woelmuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Roggelelie	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Rood peperboompje	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Ruw parelzaad	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Smalle raai	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Speerwaterjuffer	Libellen	wnb-andere	10 - 25 km
Spiegeldikkopje	Dagvlinders	wnb-andere	10 - 25 km
Stijve wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Stofzaad	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km
Walrus	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Wilde ridderspoor	Vaatplanten	wnb-andere	10 - 25 km